

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 227 (5215) 9 dekabr 2016-cı il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev yenidən qurulan Ramana-Maştağa avtomobil yolunun açılışında iştirak edib

Səh 4

Avropa Şurasının yeni qətnaməsində Dağlıq Qarabağda separatçı rejimin mövcudluğu xüsusi qeyd edilib

Bax → 6

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) qış sessiyası ərəfəsində ənənəvi olaraq təşkilatın Parisdəki qarargahında komitə iclasları keçirilir. Qış sessiyasında Parlament Assambleyasının gündəliyində olan bir sıra məruzələr və qətnamə layihələri komitə iclaslarında son dəfə müzakirə edilərək təsdiqlənir. AŞPA-nın mədəniyyət, elm, təhsil və media komitəsinin dekabrın 8-də keçirilən iclasında...

AMEA-da "Heydər Əliyev: Zaman və müasirlik" mövzusunda elmi sessiya keçirilib

Bax → 9

Dünən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətində "Heydər Əliyev: Zaman və müasirlik" mövzusunda elmi sessiya keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və xalqı qarşısında tarixi xidmətlərindən, Ulu Öndərin siyasi-iqtisadi və mədəni quruculuq sahəsindəki fəaliyyətindən danışdı. Akademik qeyd edib ki, Ümummilli Liderin...

Strateji yol xəritəsi Azərbaycanın iqtisadi inkişafının yeni konturlarını müəyyənləşdirir

Bax → 7

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev imzaladığı "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında" Fərmanı iqtisadiyyatın inkişafı ilə bağlı yeni strateji yanaşmanı ortaya qoyur. İqtisadiyyatın diversifikasiyası istiqamətində həyata keçirilən islahatlar, eyni zamanda, yeni strateji hədəflərə uyğun olaraq strateji yol xəritəsi iqtisadiyyatın...

Güclü ordu dövlət müstəqilliyinin qərantıdır

→ 5

Milli Məclisdə büdcə zərfinin müzakirəsi yekunlaşıb

→ 8

"Azərbaycan status-kvonun dəyişməsində ən maraqlı tərəfdir"

→ 6

Siyavuş Novruzov: "Tənqid konkret ünvana deyilməlidir"

→ 6

Bəhrüz Quliyev: Bu tədbirlər mətbuatın sağlamlaşmasına xidmət edəcək"

→ 7

AZAL-ın aviabiletlərinin tarifləri artmayacaq

→ 9

14

Obamadan ŞOK etiraf: "İŞİD-i biz böyütdük"

7

"Gələcək üçün yaşayış minimumu artırılır"

16

Nazir: "Bakı-2017" də xarici mütəxəssislər I Avropa Oyunlarında 10 dəfə az olacaq

9 dekabr 2016-cı il

Ziğ-Əmircan-Yeni Suraxanı avtomobil yolunun 5 kilometrlik hissəsi əsaslı yenidənqurmada sonra istifadəyə verilib

Prezident İlham Əliyev avtomobil yolunda görülən işlərlə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 8-də Bakının Suraxanı rayonunda Ziğ-Əmircan-Yeni Suraxanı avtomobil yolunun 5 kilometrlik hissəsinin əsaslı yenidənqurmada sonra açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu yolda əsaslı yenidənqurma işləri "Bakı şəhəri Suraxanı rayonunun Ziğ-Əmircan-Yeni Suraxanı avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamına uyğun olaraq aparılıb.

"Azəravtoyol" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına məlumat verdi ki, avtomobil yolunun hərəkət hissəsinin eni 10 metrə qədərdir. Yol uzun müddət idi ki, təmir olunmurdu və intensiv hərəkət nəticəsində asfalt-beton örtük yararsız vəziyyətə düşmüşdü. Bu işə avtonəqliyyat vasitələrinin rahat və maneəsiz hərəkətində problemlər yaranırdı. Görülən işlər nəticəsində artıq bu problem tam olaraq aradan qaldırılıb. Aparılan işlər zamanı burada da zəruri olan yerlərdə yol yatağının yararsız qruntu qazılaraq çıxarılıb. Yolboyu yeraltı kommunikasiya xətləri yeniləri ilə əvəzlənib. Yola yeni asfalt-beton örtüyü salınıb. Asfalt-beton örtüyündə xüsusi materialdan istifadə olunub ki, bu da səth sularının asfalt-beton örtüyünə daxil olmasının qarşısını almaqla asfalt örtüyünün keyfiyyətini yaxşılaşdırır və uzunömürlülüyünü artırır. Layihə çərçivəsində yolboyu zəruri olan yerlərdə hər iki istiqamət üzrə piyadalar üçün yeni səkilər tikilib. Yol boyunca xüsusi avtobus dayanacaqları quraşdırılıb, səth və grunt sularının ötürülməsi üçün zəruri olan yerlərdə drenaj borular qoyulub. Diqqətə çatdırıldı ki, əsaslı yenidənqurma işləri qrafikə uyğun texnoloji ardıcılığa riayət olunmaqla və yüksək keyfiyyətlə aparılıb. Ziğ-Əmircan-Yeni Suraxanı avtomobil yolunun tikintisi ilə 3 yaşayış məntəqəsinin 63 min nəfər əhəlisinin gediş-gəlişi xeyli rahatlaşıb. Dövlətimizin başçısı yolun rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Sonda xatirə şəklində çəkdi.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Aqil Əliyevin 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. 2016-cı ilin dekabr ayında Azərbaycanın görkəmli alimi, əməkdar elm xadimi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü, iqtisad elmləri doktoru, professor Aqil Əlirza oğlu Əliyevin anadan olmasının 90 illiyi tamam olur. Aqil Əliyev səmərəli elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə Azərbaycan iqtisadiyyatının və təhsilinin inkişafına layiqli töhfələr verib. Sərəncamda qeyd olunur ki, Azərbaycan elmi qarşısındakı mühüm xidmətlərini nəzərə alaraq Aqil Əliyevin 90 illik yubileyinin keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Səhiyyə Nazirliyi və Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə Aqil Əliyevin 90 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin. Nazirlər Kabinetinə Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 21 oktyabr tarixli 654 nömrəli fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən, fəaliyyət sahələrinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxslərinə qrant verə bilən qurumların Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan vətəndaşlarının 2017-ci il yanvarın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd olunur ki, 1999-cu ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaşını tamam etmiş, habelə 1982-1998-ci illərdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan möhlət hüququ olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilməmiş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları 2017-ci il yanvarın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılırlar. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 38.1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xidmət müddətini keçmiş müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları 2017-ci il yanvarın 1-dən 30-dək ehtiyata buraxılırlar. Nazirlər Kabinetinə bu Sərəncamın icrasını üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş tədbirləri görmək tapşırılıb.

Prezident İlham Əliyev Pakistan Prezidenti Məmnun Hüseynə başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, ölkənizdə baş vermiş təyərə qəzası nəticəsində çoxsaylı insan tələfatı barədə xəbər mənə son dərəcə kədərli idi. Bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, qardaş Pakistan xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verirəm. Allah rəhmət eləsin!"

Prezident İlham Əliyev yenidən qurulan Ramana-Maştağa avtomobil yolunun açılışında iştirak edib

Bakının Sabunçu rayonunda əsaslı şəkildə yenidən qurulan Ramana-Maştağa avtomobil yolunun dekabrın 8-də açılışı olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yolun açılışında iştirak edib. "Azəravtoyol" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına görülməli işlər barədə məlumat verdi. Bu yol "Ramana-Maştağa avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Prezident İlham Əliyevin Sərəncamına uyğun olaraq əsaslı şəkildə yenidən qurulub. Yolun asfalt-beton örtüyü uzun müddət yararsız vəziyyətdə olub. Ümumi uzunluğu 11 kilometr olan yolun texniki göstəriciləri görülməli işlər nəticəsində müasir tələblər səviyyəsinə çatdırılıb. Yenidən qurulan yol Heydər Əliyev prospekti-Mərdəkan və Zabrat-Maştağa avtomobil yollarını birləşdirərək bu ərazidə yeni bir yol infrastrukturunu yaratmağa imkan verib.

Əvvəllər yolun hərəkət hissəsinin eni 6-7 metr idi. Tikinti işləri çərçivəsində yolun eni 10 metrə qədər genişləndirilib. İki hərəkət zolaqlı yolun hər iki istiqamətində piyada səkiləri inşa olunub.

Yolun 1,7 kilometrlik hissəsi isə yenidən layihələndirilərək inşa edilib. Yenidənqurma işləri çərçivəsində yolboyu zəruri olan yerlərdə yeni yol yatağı salınıb. Yeni asfalt döşənən ərazinin ümumi

sahəsi 90 min kvadratmetrə yaxındır. Bu avtomobil yolunun yenidən qurulması zamanı 2,5 min kvadratmetr istinad divarı və yeni piyada səkiləri inşa edilib, işıq dirəkləri qoyulub. Bunlardan əlavə, yolboyu kommunikasiya xətlərinin köçürülməsi, həmçinin köhnə xətlərin yeniləri ilə əvəzlənməsi işləri də görülməli. Avtonəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin tənzimlənməsi məqsədilə zəruri yerlərdə yol nişanları və məlumatverici lövhələr quraşdırılıb. Ümumiyyətlə, 3 yaşayış məntəqəsini birləşdirən avtomobil yolunun tikintisi ilə 85 mindən çox sakinin gediş-gəlişi xeyli asanlaşdı və avtonəqliyyat vasitələrinin Heydər Əliyev prospekti, həmçinin Zabrat-Maştağa avtomobil yoluna rahat çıxışı təmin olunub. Prezident İlham Əliyev yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsdi, inşaatçılarla söhbət etdi. Sonda xatirə şəkli çəkdi.

9 dekabr 2016-cı il

**“Hamımızın bir vətəni var.
Bu Azərbaycandır!”**

Heydər Əliyev

Qloballaşma şəraitində milli özünəməxsusluğun qorunub saxlanması, milli-mənəvi dəyərlərə sədaqət, ümumbəşəri dəyərlərin inkişaf etdirilməsi, qonşu dövlətlərlə münasibətlərin qurulması Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə imicini formalaşdırıb. Bu, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin müdrik siyasətinin, inkişaf strategiyasının məntiqi nəticəsidir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulan inkişaf strategiyası uğurla reallaşaraq Azərbaycanı müasir, qüdrətli, dinamik inkişafda olan dövlətə çevirdi. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin çoxillik ictimai-siyasi fəaliyyəti böyük epoxanı əhatə edir. Bu, müxtəlif illəri əhatə edən mürəkkəb, çətin, ziddiyyətlərlə dolu proseslər Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin təməlinin möhkəmlənməsinə səbəb oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyük siyasətdə keçdiyi çətin və şərfli yolun hər səhifəsi Azərbaycan salnaməsinə daxildir. “Hamımızın bir vətəni var. Bu Azərbaycandır!”- deyən Dahi Öndər Heydər Əliyev istər sovet dövründə, istərsə də müstəqillik illərində xalq üçün, Azərbaycan torpağı üçün əvəzsiz işlər gördü və bu gün hansı sahəyə diqqət yetirək, burada Ulu Öndərin əməyini, müdrik siyasətini görə biləcəyik. Hələ ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq, taleyüklü bir dövrdə eməlləri, cəsarətli addımları və milli təfəkkürü ilə Azərbaycan tarixinə, Azərbaycan ictimai-siyasi fikir tarixinə yeni səhifələr əlavə etdi. Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyi uğrunda göstərdiyi titanik fəaliyyəti nəticəsində, qısa bir zamanda Bakı tikinti meydanına çevrildi. Paytaxtımızda parklar, xiyabanlar və meşə zolaqları salındı. Gül-çiçəyə, yaşıllığa bürünən Bakı Neapolla müqayisə olundu. Yeni-yeni zavod və fabriklər açıldı, mikrorayonlar və yaşayış sahələri salındı. Elmə, sənətə, ədəbiyyata, mədəniyyətə göstərilən qayğı və diqqət milli intibaha meydan açdı. İctimai-siyasi həyatın və iqtisadiyyatın bütün sahələrində qazanılan yüksək nailiyyətlərə görə ölkəmiz keçici bayraqlara layiq görüldü. Azərbaycan Respublikası aqrar məmləkətdən yüksək inkişaf etmiş sənaye ölkəsinə çevrildi. Belə nəhəng işlərin müəllifi məhz Heydər Əliyev oldu. Böyük şəxsiyyət bütün varlığı ilə sevdiyi Azərbaycanı, xalqını, onun dövlətçilik tarixini çox çətin sınaq və imtahanlardan çıxardı. Sovet dövründə Heydər Əliyev milli-hərbi kadr hazırlığı sahəsində əhəmiyyətli addım atdı. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Lisey yaradıldı ki, bu da azərbaycanlılar arasında hərbi sahəyə marağın kütləvi xarakter almasına səbəb oldu. Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə hər il yüzlərlə azərbaycanlı ittifaqın ən nüfuzlu ali məktəblərinin iqtisadiyyat, hüquq, diplomatiya, dövlət idarəçiliyi, beynəlxalq münasibətlər və texniki elmlər ki-

mi mühüm elm sahələrinə təhsil almağa göndərilirdi. Bu siyasət Heydər Əliyev tərəfindən Azərbaycan dövlətçiliyinin intellektual bazasının yaradılmasına yönələn cəsarətli addımlar idi.

Görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin ikinci mərhələsi yenidən qazanılmış, sadəcə, elan olunmuş dövlət müstəqilliyini itirmək təhlükəsi qarşısında qalan ölkəmizin ictimai-siyasi və iqtisadi-hərbi problemlərinin uğurlu həlli ilə tarixi hadisəyə çevrilmişdir. O vaxt Azərbaycanı, Azərbaycan xalqını böyük bəladan, dəhşətli fəlakətdən Heydər Əliyev fenomeni, Heydər Əliyev cəsarəti və müdrikliyi qoruyub saxladı. Əgər bu böyük şəxsiyyət olmasaydı, Azərbaycanı heç bir qüvvə qurtara bilməzdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev böyük uzaqgörənliklə vurğulayırdı ki, “hüquqi cəhətdən müstəqil olmaqla real müstəqillik arasında çox böyük məsafə və olduqca ciddi mənələr var”. Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı ölkəmizin müstəqilliyinin təməlini möhkəmlətdi, ölkədəki ab-hava tam dəyişdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev fəaliyyəti, iradəsi və xalqa arxalanması, xalqın da öz müdrik liderinə güvənməsi və geniş xalq məhəbbəti bir vəhdətdə birləşdiyindən, Azərbaycan dövlətçiliyi məhvolma təhlükəsindən xilas oldu. Qondarma “Ta-

Azərbaycanın dövlətçilik tarixində əbədi iz salan LİDER

lış-Muğan Respublikası”nın ləğv edilməsi, Vətənimizin ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanması, ölkənin parçalanma təhlükəsinin aradan qaldırılması, Heydər Əliyevin, müstəqilliyin gerçək mənada möhkəmləndirilməsi yollarındakı danılmaz böyük xidmətidir.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dayandırılması, atəşkəs sazişinə nail olması, qısa müddətdə müəssəkkil və nizamlı ordunun yaradılması Ulu Öndərin müstəqillik uğrunda mübarizəsində mühüm tarixi hadisələrdən biridir.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin gərgin fəaliyyəti nəticəsində, ölkədə sabitlik yarandı. Ölkəmiz demokratiya, hüquqi dövlət quruculuğu yolu ilə irəlilədi, xalq birliyi yarandı. 1993-cü ildə Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycan cəmiyyətində dövlətçilik ideyalarının bərqərar olması fundamental mahiyət kəsb etməyə başladı. 1994-cü ilin oktyabr, 1995-ci ilin mart hadisələrində Ulu Öndər Azərbaycan dövlətçiliyini faciələrdən və iflasdan xilas etdi. Siyasi sabitliyi tə-

min etməklə yanaşı, eyni zamanda, demokratik, qüdrətli dövlət modeli konsepsiyasını da həyata keçirməyə başladı. Bu müddətdə siyasi sabitliyin tam təmin olunması dövlətin gələcək iqtisadi inkişaf prioritetlərini müəyyənləşdirməyə imkan yaratdı. Sosial-iqtisadi və hüquqi-siyasi sahələrdə kardinal islahatlar proqramının həyata keçirilməsinə start verildi.

Ulu Öndərin Azərbaycan dövlətçiliyi qarşısında tarixi xidmətlərindən biri də dövlət quruculuğunun hüquqi bazasının yaradılması oldu. Belə ki, 1995-ci ildə qəbul olunmuş konstitusiyaya Azərbaycan Respublikasının dövlət quruculuğunun əsaslarını formalaşdırdı. Azərbaycan demokratik-hüquqi və dünyəvi dövlət kimi, ilk dəfə olaraq, insan hüquqlarının prioritetliyini və hakimiyyət bölgüsünü özünün gələcək inkişaf yolu kimi seçdi. Heydər Əliyevin müəllifliyi ilə hazırlanmış və ümumxalq səsverməsi nəticəsində qəbul olunmuş bu ali sənəd müstəqil Azərbaycan Konstitusiyası kimi tarixə yazıldı. 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycanın ilk parlamentinə keçirilən seçkilər isə dövlət müstəqilliyinin

möhkəmləndirilməsi prosesinin hüquqi bazasının yaradılmasına daha geniş imkanlar açdı. Milli neft strategiyasının əsası qoyuldu. “Əsrin müqaviləsi” imzalandı. Neft strategiyasının beynəlxalq layihələrin və iqtisadi proqramların həllinə doğru istiqamətləndirilməsi ölkəmizdə bu tükənməz sərvətdən əldə olunan gəlirin qat-qat artırılmasına rəvac verdi.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkədə siyasi-iqtisadi və sosial islahatların həyata keçirilməsi, dövlətimizin beynəlxalq birliyə tamhüquqlu üzv kimi qəbul olunması üçün müvafiq hüquqi bazanın yaradılması istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Belə ki, Milli Məclisin qəbul etdiyi qanunvericilik aktlarının, o cümlədən, “Vətəndaşlıq haqqında”, “Sərbəst toplaşmaq azadlığı haqqında”, “Kütləvi informasiya vasitələri haqqında”, “Məlumat azadlığı haqqında”, “Qaçqınların və məcburi köçkünlərin statusu haqqında” və digər qanunların əsas ruhu insan hüquqlarının müdafiəsi təminatlarının yaradılması olmuşdur. Bu gün xalqımız Ümummilli Lider

Heydər Əliyevin siyasi varisi praqmatik düşüncəli, müasir dünya siyasətində yeri və rolu olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşib. Ulu Öndərin müəyyən etdiyi strategiyaları uğurla həyata keçirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu gün müstəqil Azərbaycan dövlətinin qarantı missiyasını daşıyır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yürütdüyü siyasətin məqsədyönlülüüyü, bu siyasətin ölkənin milli mənafeələrini əks etdirməsi respublikanın hər bir vətəndaşında gələcəyə böyük inam və əminlik yaradır. “Mən bütün Azərbaycan xalqının, hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidentiyəm. Mənim borcumdur ki, imkan daxilində hər bir vətəndaş inkişafa, yaxşılığa doğru irəliləyişi görsün və onu hiss eləsin”- deyən Cənab İlham Əliyev imzaladığı məqsədyönlü fərman və sərəncamlarla, qəbul etdiyi praqmatik qərarlarla, habelə, obyektiv reallıqdan irəli gələn addımları ilə ölkəmizin dinamik yüksəlişini və insanların rifahının yüksəlməsini təmin edib.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Güclü ordu ilə güclü dövlət anlayışı vəhdət təşkil edir. Çünki müstəqil dövlətin nüfuzu iqtisadi-siyasi və elmi potensialı ilə yanaşı, onun malik olduğu ordusunun qüdrəti ilə də ölçülür. Azərbaycanda milli ordu quruculuğu çox çətin, mürəkkəb və ziddiyyətli mərhələlərdən keçmişdir. Bu gün artıq müstəqil Azərbaycanın peşəkar hərbi kadrlardan ibarət, güclü maddi-texniki bazaya, müasir texnika və silahlara malik olan nizami ordusu vardır.

Azərbaycan xalqı xoşbəxtlikdir ki, əlində silah gecə-gündüz Vətənin keşiyini çəkən igid əsgər və zabitləri vardır. İşğal altında olan torpaqlarımızı düşmən tapdığından azad etmək üçün hər an Ali Baş Komandanın əmrini gözləyən peşəkar hərbiçilərimiz vardır.

Güclü ordu dövlətin suverenliyinin təminatçısıdır

Ölkəmizdə dövlətin və dövlətçiliyin əsas sütununu təşkil edən güclü ordunun formalaşdırılması və inkişafı Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Güclü siyasi iradəyə və yüksək sərkərdəlik məharətinə malik dahi şəxsiyyətin ölkəmizdə ilk dəfə siyasi hakimiyyətə gəldiyi 1969-cu

Güclü ordu dövlət müstəqilliyinin qarantıdır

İlham Əliyev: "Azərbaycan Ordusu dünyada ən güclü ordulardan biridir"

ildən başlanan tarixi mərhələ həm də Azərbaycanın nizami ordusunun formalaşdırılmasının əsası olmuşdur. Təbii ki, Sovetlər Birliyi dövründə milli ordudan söz açmaq mümkün deyildi. Lakin o dövrdə azərbaycanlı gənclərin hərbi elminə marağının artırılması və bunun üçün real şəraitin yaradılması dahi rəhbərin gələcəyə hesablanmış uzaqgörən siyasətinin tərkib hissəsi idi. Ötən əsrin 70-ci illərində Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Məktəbin yaradılması, bu mənada, mühüm əhəmiyyət daşıyırmışdır.

Bu gün Ulu Öndərin ordu quruculuğu siyasətini uğurla həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində milli ordumuz davamlı olaraq inkişaf edir. "Bu gün Azərbaycan Ordusu hərbi potensialına, döyüş qabiliyyətinə, təchizatına görə, nəinki bölgədə, dünya miqyasında güclü ordular sırasındadır. Əminəm ki, Azərbaycan gücləndikcə, ordumuz da güclənəcək. Ar-

tıq ordumuz istənilən vəzifəni həll etməyə hazırdır", - deyən ölkə Prezidentinin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda müasir hərbi-sənaye kompleksi yaradılmış, silahlı qüvvələrin maddi-texniki bazası müasir texnika və silahlarla zənginləşdirilmiş, bu sahədə kadr hazırlığı təkmilləşdirilmişdir.

Azərbaycanın 2016-cı il üçün hərbi xərcləri Ermənistanın bütünlüklə dövlət büdcəsindən artıq olacaq

Azərbaycan güclü və müstəqil dövlət kimi böyük zirvələrə çata bilməmişdir. Beynəlxalq miqyasda çox böyük nüfuzə malik olan Azərbaycan dünyanın ən mötəbər təşkilatı olan BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv olub və bu təşkilatda öz

mövqeyini müdafiə edir.

Dövlət başçısı İlham Əliyev çıxışlarında dəfələrlə qeyd edib ki, ordu dövlətçiliyi qoruyur, seçimimizi qoruyur, bizi qoruyur, müstəqil siyasətimizi qoruyur. Xalq isə ordunu qoruyur və qormalıdır: "Mən həmişə deyirəm ki, güclü dövlətin güclü ordusu olmalıdır... Əminəm ki, Azərbaycan gücləndikcə ordumuz da güclənəcək və ordumuz istənilən vəzifəni həll etməyə hazırdır, buna qadırdır".

Prezident İlham Əliyev əmindir ki, Azərbaycan qarşıda duran bütün vəzifələri uğurla icra edəcək: "Bu gün, demək olar ki, Dağlıq Qarabağ problemindən başqa heç bir məsələ həll olunmamış qalmır. Bütün istiqamətlər üzrə konkret siyasət var, proqram var və gözəl nəticələr var. Əminəm ki, münaqişənin həllində də biz istədiyimizə nail olacağıq. Biz tarixi ədalətə bərpə edəcəyik, öz doğma torpaqlarımıza qayıdacağıq. Bunun başqa yolu yoxdur".

Dövlətin hərbi sahəyə diqqət

və qayğısının nəticəsidir ki, Azərbaycanın hərbi büdcəsi Ermənistanın dövlət büdcəsindən çoxdur. Bunu faktlar da təsdiqləyir. Belə ki, 2016-cı il üzrə müdafiə xərcləri 59,3 milyon manat artırılıb. 2016-cı ildə bu istiqamət üzrə 1 milyard 837,8 milyon manat xərclənməsi nəzərdə tutulur ki, bu da 2015-ci ilin proqnoz göstəricisi ilə müqayisədə 3,3 faiz çoxdur. Ümumilikdə isə, Azərbaycanın hərbi xərcləri 3 milyard manata yaxındır. Buna səbəb ölkənin müharibə şəraitində yaşaması, ərazisinin 20 faizdən çoxunun hələ də işğal altında olmasıdır. Ayrılan vəsait ordunun maddi-texniki bazasının daha da gücləndirilməsinə imkan verir.

Hazırda Azərbaycan Ordusu həm peşəkarlıq, həm də maddi-texniki bazasının üstünlüyü baxımından bölgədə ən güclü ordudur. Ölkəmizdə gedən ordu quruculuğu tədbirləri, bir daha təsdiqləyir ki, Ermənistanla müharibənin başlayacağı təqdirdə, Azərbaycan qələbəni qısa müddətdə əldə edəcək.

Ermənistanda isə daha ağır vəziyyət hökm sürür. Bunu Ermənistanın 2016-cı il üçün dövlət büdcəsinə nəzər salmaqla deyilənləri aydın görmək olar. Belə ki, işğalçı ölkənin dövlət büdcəsinin gəlirləri 1 trilyon 219,5 milyard, xərcləri isə 1 trilyon 411,9 milyard dram müəyyən edilib. Amma nəzərə alaq ki, postsovet məkanında ən aşağı dəyerdə olan milli valyuta, məhz Ermənistandadır. Hazırda 1 ABŞ dolları az qala 500 dram bərabərdir. Bu da, o deməkdir ki, gələn il üçün Ermənistanın dövlət büdcəsinin gəlirləri 2,5 milyard dollar, xərcləri isə 2,9 milyard dollar dəyərində olacaq. Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycanın hərbi xərcləri Ermənistanın dövlət büdcəsindən daha çoxdur. İşğalçı ölkənin hərbi xərcləri heç 500 milyon dollara da çatmır. Bu mənada, hərbi xərclər məsələsində də vəziyyətin nə dərəcədə Azərbaycanın lehinə dəyişməsi aydın görünür.

Elə cari ilin aprel hadisələri

9 dekabr 2016-cı il

Siyavuş Novruzov: "Tənqid konkret ünvana deyilməlidir"

"Biz büdcənin təqdimatının yeni formasına keçməliyik.

Hər təqdimat aparın öz təqdimatını qısa şəkildə aparmalıdır". Bunu Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzov Milli Məclisin plenar iclasında Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2017-ci il büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun müzakirəsi zamanı deyib.

O bildirib ki, Əmək və Əhəli Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Dövlət Sosial Müdafiə Fondu tərəfindən həm pensiyaların hesablanması, həm ünvanlı sosial yardımların verilməsi ilə bağlı böyük islahatlar həyata keçirilib: "Əvvəllər sosial ünvanlı yardım alanlarla bağlı siyahı ortaya çıxmırdı, lakin bu məsələlərin elektronlaşması istənilən şəxsə bu siyahını əldə etmək imkanı yaradıb. Büdcə müzakirələri za-

manı sosial sahə ilə bağlı kifayət qədər fikirlərimizi səsləndirmişik və bütün sahələrdən fərqli olaraq sosial sahədə artımlar göz qabağındadır. Əlillərin mənzil şəraitinin yaxşılaşdırılması və yeni mənzillərin tikilməsinin hər birimiz şahidiyik. Bu baxımdan qanun layihəsini dəstəkləyir və həmkarlarımı bu layihəyə səs verməyə çağırıram".

S. Novruzov çıxışı zamanı millət vəkili Qüdrət Həsənzadənin tənqid və təkliflə bağlı fikirlərinə münasibətini bildirib. Millət vəkili sözünə görə tənqidin və təklifin fəlsəfəsinə baxsaq görərik ki, müxalifət tənqid, iqtidar isə

müdafiə etməlidir: "Çünki iqtidar hökumətin nümayəndəsidir ona dəstəkdir. Amma tənqidin də forması olmalıdır. Məsələn üçün hökuməti tənqid edirsiniz lakin burada əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi naziri Səlim Müslümovu müdafiə edirsiniz. Nəzər alaq ki, Səlim Müslümov da hökumətin üzvüdür. Bu baxımdan tənqid etdikdə konkret sahəni tənqid etmək lazımdır. Ümumi qaydada fikir söyləməyə ehtiyac yoxdur. Ümumi fikir deyiləndə mətbuatda qeyd olunur ki, hökumət tənqid edildi. Belə olan halda, hər kəs düşünür ki bu tənqidin ona aiddiyatı yoxdur və yaxud bəzi həmkarlarımız çıxanda hökumət üzvlərinə bildirir ki, mən səni nəzərdə tutmuram. Ona görə də söz konkret ünvana deyilməli və həmin şəxs tənqid edilməlidir ki, işindən nəticə çıxarsın. Bu gün hər kəs Dövlət Sosial Müdafiə Fondu haqqında fikirlərini bildirirsə, kənd təsərrüfatı və ya digər sahələrlə bağlı fikirlərini də konkret səsləndirməlidir. Çünki hökumətin həm yaxşı, həm də pis işləyən üzvü var. Pis işləyən üzvün adını çəkin və münasibətlərinizə də o cür qurun".

Avropa Şurasının yeni qətnaməsində Dağlıq Qarabağda separatçı rejimin mövcudluğu xüsusi qeyd edilib

Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) qış sessiyası ərafında ənənəvi olaraq təşkilatın Parisdəki qarargahında komitə iclasları keçirilir. Qış sessiyasında Parlament Assambleyasının gündəliyində olan bir sıra məruzələr və qətnamə layihələri komitə iclaslarında son dəfə müzakirə edilərək təsdiqlənir.

AŞPA-nın mədəniyyət, elm, təhsil və media komitəsinin dekabrın 8-də keçirilən iclasında Avropada azad mətbuat və jurnalistlərə qarşı həmlələr, korrupsiyaya qarşı parlament nəzəreti, onlayn media və jurnalistika kimi mövzular ətrafında geniş fikir mübadilələri aparılıb, qış sessiyasının gündəliyindəki məsələlərə dair məruzələrdən üçü səsə qoyularaq qəbul edilib.

Azərbaycanın AŞPA-dakı daimi nümayəndə heyətinin üzvü Rafael Hüseynov bu mü-

zakirələr və qəbul edilən qətnamələrlə əlaqədar ölkəmiz üçün xüsusi dəyər daşıyan bir məqama diqqət çəkərək deyib ki, mədəniyyət komitəsinin hazırkı sədri, ukraynalı deputat Volodimir Ariyevin hazırladığı "Avropada mətbuat azadlığı və jurnalistlər əleyhinə hücumlar" sərəlvhəli məruzənin qətnaməsindəki 9-cu bənd Azərbaycan üçün çox önəmlidir.

Belə ki, Avropa Şurasında qətnamə səviyyəsində qəbul edilən hər bir ciddi sənəddə Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasətinin əks

etdirilməsi, Dağlıq Qarabağda separatçı rejimin fəaliyyət göstərdiyinin vurğulanması vacibdir. Bu məruzə qətnaməsinin səsə qoyularaq yekdilliklə qəbul olunan 9-cu bəndində göstərilir ki, İnsan Haqları haqqında Avropa Konvensiyasının 10-cu maddəsinə uyğun olaraq Assambleya Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ, Gürcüstanın Abxaziya, Cənubi Osetiya kimi ərazilərinin separatçı rejimlərin nəzarətində olduğu üçün bu ərazilərdə mətbuat azadlığının qorunması baxımından dərin narahatlığını ifadə edir. Həmin bənddə bu ərazilər, yeni, ilk növbədə konkret olaraq Dağlıq Qarabağ "qanunun işləmədiyi bölgə" kimi göstərilir.

Komitə iclasında "Avropa media muzeyi" adlı təqdimat olub. Parisdə yaradılacaq bu muzeyin gələcək direktoru, tanınmış telejurnalist Kristin Kelli layihə haqda məlumat verib. Muzey Avropa jurnalistlərinin ortaq evinə, aktual problemlər ətrafında seminar və görüşlərinin mütemadi olaraq təşkil edildiyi məkan kimi nəzərdə tutulur.

Müzakirələrə qatılan komitə üzvü Rafael Hüseynov bildirib ki, dünya jurnalistləri üçün 2 mühüm tarix var: 31 oktyabr Ümumdünya Multimedia, 21

noyabr Beynəlxalq Televiziya Günü. Yaradılan muzeydə məhz həmin günlərdə yalnız Avropa deyil, bütövlükdə dünya mətbuat işçilərinin forumlarının keçirilməsi məqsəduş olar.

Bir neçə il əvvəl Parlament Assambleyasında Avropa jurnalistika təhsili ilə əlaqədar rəğbətə qarşılanan məruzə hazırlamış deputat Rafael Hüseynov daha sonra qeyd edib: "Zənnimcə, yeni yaradılacaq bu qurum həm muzey kimi işləməli və üzv ölkələrdə mətbuatın tarixini, inkişaf yollarını nümayiş etdirən ekspozisiyaya malik olmalı, həm də jurnalistlərin mütemadi olaraq fikir bölüşmələrinə açıq qalan canlı bir platformaya çevrilməlidir. Avropa ölkələrinin hər biri, xüsusən Avropa Şurasına üzv ölkələr öz mətbuat tarixlərinin materialları əsasında bu muzeyin zənginləşməsinə töhfələrini verməlidir. Mən öz növbədə bu istiqamətdə təcrübə mübadilələri aparmağa, əhəmiyyətli kömək göstərməyə və Azərbaycandakı baş ədəbiyyat muzeyi ilə bu muzeyin əməkdaşlığını qurmağa hazırım. Rəhbərlik etdiyim həmin muzeydə Azərbaycanın XIX əsrin əvvəllərindən başlayan mətbuat və 1875-ci ildən bəri uğurla inkişaf edən qəzetçilik tarixi ilə bağlı çoxlu qiymətli sənədlər, ayrıca geniş ekspozisiya mövcuddur. Bu qəbil materialların yeni yaradılan Avropa Media Muzeyində nümayiş etdirilməsi faydalı olar".

Şəhla Ağalova
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Paris

"Azərbaycan status-kvonun dəyişməsində ən maraqlı tərəfdir"

"ATƏT ərazisində həll edilməmiş silahlı münaqişələr və böhranlar, Avropada və ondan kənarında terror hücumlarının yeni dalğası və münaqişələr nəticəsində insanların genişmiqyaslı məcburi köçü sülh və təhlükəsizliyə təhlükə yaratmaqda davam edən

problemlər sırasındadır və təxirəsalınmaz tədbirlərin görülməsini tələb edir. Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində qanunsuz mövcudluğu münaqişə zonasında gərginliyin əsas səbəbi və onun siyasi həllinə başlıca maneə olaraq qalır".

ŞİA-nın məlumatına görə, bunu Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədyanovun ATƏT-in 23-cü Nazirlər Şurasının Hamburqda keçirilən iclasında çıxışı zamanı deyib. O bildirib ki, aprel ayında cəbhədə baş vermiş gərginlik aydın şəkildə xatırladı ki, Ermənistan və Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttindəki bugünkü vəziyyət təhlükəlidir və istənilən vaxt gözlənilməz nəticələrə gətirib çıxaracaq potensiala malikdir: "Təqdirəlayiq haldır ki, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində status-kvonun qeyri-davamlılığına və onun dəyişməli olmasına dair ATƏT çərçivəsində yekdil mövqə mövcuddur. Azərbaycan hazırkı status-kvonun dəyişməsində ən maraqlı tərəfdir. Bu xüsusda, biz Vyana və Sankt-Peterburqdakı yüksək səviyyəli substantiv müzakirələri doğru istiqamətdə atılmış müsbət addımlar kimi qiymətləndiririk. Bu məsələdə göstərdiyi səylərə görə həmsədr dövlətlərə, xüsusilə Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinə təşəkkür edirik. Biz bu fürsəti davam etdirməli və həmin görüşlərdə əldə olunmuş razılaşmaları gecikdirmədən konkret tədbirlərə çevirməliyik. Həmçinin, ATƏT və Minsk qrupunun bu məsələdə fəal rol oynamalarını gözləyirik".

Nazir əlavə edib ki, siyasi müstəvidə əsaslı konkret nəticələr vəziyyəti köklü şəkildə dəyişəcəkdir: "Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən çıxarılması, regional nəqliyyat və kommunikasiya xətlərinin bərpa edilməsi və müvafiq təhlükəsizlik tədbirlərini təmin edərək məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına təhlükəsiz və şərefli qayıdışından başlamaqla münaqişənin fəsadlarının mərhələli şəkildə aradan qaldırılması münaqişə dinamikasının dəyişməsinə və regionda ümumi təhlükəsizlik mühitinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşmasına gətirib çıxaracaqdır. Bu yanaşma BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə əsaslanır və xüsusilə 1994-cü il Budapeşt Sammitinin qərarı daxil olmaqla, ATƏT-in qərarlarında təsdiq olunub. Etimad quruculuğu tədbirləri kimi, fəaliyyətdə olan sədrin daimi nümayəndəlik ofisinin genişləndirilməsi ilə bağlı əldə olunmuş razılıq bu genişlənmənin əsaslı danışıqlarla sinxronlaşdırılması və ofisin mandat və fəaliyyət formasının dəyişməyəcəyini nəzərdə tutur. Azərbaycan bununla bağlı öz təklifini təqdim edib. Bu missiyanın Azərbaycanın suveren və beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərində fəaliyyət göstərdiyini nəzərə alaraq, biz bu məsələdə konstruktiv danışıqlar gözləyirik. Təəssüf ki, Ermənistan tərəfindən son bir neçə ay ərzində səsləndirilən bəyanatlar nikbinlik üçün əsas vermir və aydın şəkildə göstərir ki, Ermənistan tərəfi nəticəyönümlü danışıqlara konstruktiv cəlb olunmaq niyyətində deyil. Substantiv danışıqlara başlamaq üçün şərtləri irəli sürülməsi cəhdləri Vyana və Sankt-Peterburq razılaşmalarına zərbə vurur və açıq şəkildə sülh prosesini pozmaq məqsədi daşıyır. Ermənistanın Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində hərbi quruculuğunu möhkəmləndirmək, bu ərazilərin demokratik, mədəni və fiziki xarakterini qanunsuz olaraq dəyişmək cəhdlərini davam etdirməsi etimadı sarsıdır və Ermənistan tərəfinin əsl niyyətini ortaya qoyur. Qarşıdakı aylar Ermənistanın sülh üçün ciddi tərəf müqabil, münaqişəni həll edilməsi üçün substantiv danışıqlarda iştirak etməkdə həqiqətən maraqlı olmasını və ya bizim qeyri-sabitlik və münaqişənin daha da gərginləşməsinə doğru yolla getməkdə davam edəcəyimizi nümayiş etdirəcəkdir".

Jurnalist sözünün qabağında “reket” ifadəsini işlətməyə son qoymağın vaxtı çoxdan çatıb

Hikmət Babaoğlu: *İstər milli media mənsuqlarımıza, istərsə də Azərbaycan ictimaiyyətinə dəqiq bəllidir ki, həbs edilən şəxslər kimlərdir və onların jurnalistikaya nə dərəcədə daxil var*

“Uzun müddətdir ki, Azərbaycanda reket jurnalistlərə qarşı ən müxtəlif səviyyələrdə və ən müxtəlif formalarda mübarizə aparılır”. Bunu Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu deyib. Onun sözlərinə görə, ötən illər ərzində ictimai qınaq, əməldən çəkəndirmə, müxtəlif yollarla cəzalandırma, Mətbuat Şurasının “qara siyahı”sına salınma və s. kimi çoxsaylı cəza mexanizmləri vasitəsilə xeyli dərəcədə “reket jurnalist”, necə deyirlər, yenidən təbiyə edilərək Azərbaycan mediasına qazandırılıb. Çünki məqsəd bu məslək sahiblərini birdəfəlik media məkanından silmək olmayıb, onları doğru yola dəvət etmək olub. Düşünürəm ki, bu metod özünəməxsus sosio-pedaqoji metod olmaqla kifayət qədər təsirli olub: “Ancaq təəssüf ki, bu vaxta qədər nə bu problem həll edilib, nə də leksikonumuzdan “reket jurnalist” termini təmizlənilib. Ona görə də ölkəmizin hüquq-mühafizə orqanları bəzi məcburi tədbirlər görmək zorunda qalıb. Çünki bəzən xəstəlik elə həddə qədəm qoyur ki, onu, sadəcə, amputasiya etməklə aradan qaldırmaq mümkün olub. Son hadisələr də, düşünürəm ki, profilaktika mərhələsini çoxdan keçmiş, yalnız cərahi müdaxilə ilə müalicə edilə biləcək vəziyyətlə bağlı olub. İstər milli media mənsuqlarımıza, istərsə də Azərbaycan ictimaiyyətinə dəqiq bəllidir ki, həbs edilən şəxslər kimlərdir və onların jurnalistikaya nə dərəcədə daxil var. Ona görə də düşünürəm ki, bu qəti tədbir bundan sonra reketçiliklə məşğul olmaq istəyənlərə yaxşı bir nümunə olacaq, onları bu yoldan çəkəndirəcək”.

Millət vəkili Hikmət Babaoğlu deyib ki, artıq jurnalist sözünün qabağında “reket” sözünün işlənməsinə son qoymağın vaxtı çoxdan çatıb: “Hamımız çətin və fədakar peşə olan jurnalist peşəsinin nüfuzunun qorunmasına çalışmalıyıq. Axi dövlətimiz və cəmiyyətimiz bizə hər cür qayğı göstərməklə bu milli intellektual institutun inkişafı üçün əlindən gələni edir. Biz də buna layiq olmalıyıq”.

Strateji yol xəritəsi Azərbaycanın iqtisadi inkişafının yeni konturlarını müəyyənləşdirir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev imzaladığı “Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında” Fərmanı iqtisadiyyatın inkişafı ilə bağlı yeni strateji yanaşmanı ortaya qoyur. İqtisadiyyatın diversifikasiyası istiqamətində həyata keçirilən islahatlar, eyni zamanda, yeni strateji hədəflərə uyğun olaraq strateji yol xəritəsi iqtisadiyyatın şaxələnməsinə və neftdən asılılığın aradan qaldırılmasına imkan yaradacaq.

Bunu AZƏRTAC-a iqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin sədri Vüqar Bayramov milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin yaradılmasına münasibət bildirərək deyib.

Strateji yol xəritəsi milli iqtisadi perspektivi və fərqli iqtisadi sektorlara dair yol xəritəsini özündə birləşdirən sənəd olmaqla, hər bir aparıcı sektor üzrə strategiyasının müəyyənləşdirilməsinə imkan yaradır. Nəzərə almaq lazımdır ki, strateji yol xəritələrinin əvvəllər qəbul edilən dövlət proqramlarından əsas fərqi ondan ibarətdir ki, bu xəritələrdə fəaliyyətlər qruplaşdırılaraq hər bir fəaliyyətin nəticələrini ölçmək üçün konkret indikatorlar müəyyənləşdirilib. Belə indikatorların müəyyənləşdirilməsi bir tərəfdən bu sahədəki proqramların icrasında səmərəliliyin müəyyən edilməsinə imkan verəcək, digər tərəfdən isə dövlət qurumlarının hesabatlılığını artıracaq. Eyni zamanda, fəaliyyətlərin illər üzrə qruplaşdırılması, məsul dövlət qurumlarının və eləcə də hər bir fəaliyyət üçün tələb edilən maliyyə vəsaitinin həcmindən də ayrıca qeyd edilməsi, həm strateji xəritələrin müasir standartlara uyğun olaraq hazırlanmasına, həm də onların səmərəli şəkildə icra edilməsinə imkan yaradacaq.

Dövlət başçısının tapşırığı ilə strateji xəritələrin hazırlanmasına yalnız xarici mütəxəssislər deyil, eyni zamanda, yerli ekspertlər də cəlb edilib ki, bu sənədlərin Azərbaycan iqtisadiyyatının real xüsusiyyətlərinə uyğun olaraq hazırlanmasına şərait yaradıb. Bu baxımdan, mən də yerli ekspert olaraq sənədlərin hazırlanmasına töhfə vermək imkanı əldə etmişdim. Birmənalı şəkildə deyə bilərəm ki, sənədlərdəki hər bir fəaliyyətin bütün keyfiyyət indikatorlarına əsasən hərtərəfli əsaslandırılması həyata keçirilib.

Strateji sənədlərin təsdiqi Azərbaycanın iqtisadiyyatında yeni mərhələnin əsasını qoyur. Bu sənədlər məhz iqtisadi inkişafa nail olunması, iqtisadi çətinliklərin təsirlərinin minimumlaşdırılması ilə bağlı strateji yol formalaşdırır. Bu baxımdan, sənəd imkan verir ki, Azərbaycanda həyata keçiriləcək iqtisadi islahatları məhz bu strateji xəritəyə uyğun olaraq müddətli şəkildə reallaşdırmaq mümkün olsun. Nəzərə almaq lazımdır ki, islahatların həyata keçirilməsi və bütövlükdə, iqtisadi inkişaf ilə bağlı fəaliyyətlər 2020-ci ilədək ayrıca qruplaşdırılır. Bu isə o deməkdir ki, milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə strateji yol xəritəsi qısa, orta və uzunmüddətli dövrləri əhatə etməklə, 2016-2020-ci illər üçün iqtisadi inkişaf strategiyası və tədbirlər planı, 2025-ci ilədək uzunmüddətli baxış və 2025-ci ildən sonrakı dövr üçün hədəf baxışından ibarətdir. Sənədin əhəmiyyətli tərəflərindən biri də ondan ibarətdir ki, müddətlər üzrə nəzərdə tutulan fəaliyyətlər arasında ardıcılıq və davamlılıq vardır. 2020-ci ilədək həyata keçirilən islahatlar və fəaliyyətlər növbəti 5 ildə reallaşacaq tədbirlər üçün baza rolunu oynayacaq. Eyni zamanda, post-2025 baxışı daha strateji olmaqla yanaşı, iqtisadi islahatların davamlılığını təmin etmək məqsədi daşıyır.

Bəhruz Quliyev: “Bu tədbirlər mətbuatın sağlamlaşmasına xidmət edəcək”

“Mətbuatdan sui-istifadə halları, reketizm son dövrlərdə daha da “modernləşib”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “SƏS” qəzetinin baş redaktoru Bəhruz Quliyev deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycanda “reket” jurnalistika daha da “modernləşərək” internetə transfer edib: “90-cı illərin əvvəllərində hələ ölkəmizdə internet anlayışı olmadığından “reket” jurnalistikasının bünövrəsi print mediada qoyuldu. Qısa zaman ərzində Azərbaycanda “reket ordusu” formalaşdı. Ölkədə kaos, anarxiyanın tüğyan etdiyi bir dövrdə Azərbaycan mətbuatında da belə bir problem ortaya çıxdı və “reket” jurnalistlər cəmiyyətdə özünə yer elədi. Faktiki olaraq, ənənəvi jurnalistika “reket” jurnalistikadan əziyyət çəkir. Amma müsbət haldır ki, bu gün ənənəvi mətbuat öz işi ilə məşğuldur, peşə fəaliyyətini diqqətlə yerinə yetirir, Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun fəaliyyət göstərir. “Reket” şəbəkə isə bunun tam əksinə hərəkət edir, yaranmış vəziyyətdən sui-istifadə edir, Azərbaycanda azad söz, azad fikir, azad mətbuatdan öz mənafehləri üçün yararlanmağa çalışır. Bu gün “reket” jurnalistlər sosial şəbəkələrdən modern formada istifadə edirlər”.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti əməkdaşlarının insanları şantaj edən “reket” şəbəkəsini ifşa etməsinə gəlincə, B.Quliyev bu əməliyyatı yüksək qiymətləndirib: “Belə əməliyyatlara, bu cür təbliğatlarla hətta ənənəvi mətbuatın özü də qoşulmalı, həmin “reket” jurnalistlərin ifşası üçün hüquq-mühafizə orqanlarına yardımçı olmalıdır. Bu mübarizə bizim cəmiyyətin sağlamlaşmasına xidmət edən addımlardandır. Vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasında mətbuatın da böyük rolu var. Əgər cəmiyyətdə qeyri-sağlam ünsürlər olarsa, cəmiyyət başqa istiqamətə yönələr. Ona görə də DTX-nin gördüyü tədbirlər çox uğurludur və əminəm ki, bu tədbirlər Azərbaycan mətbuatının sağlamlaşmasına xidmət edəcək. Amma biz də bu mübarizəyə qoşulmalıyıq və bu çirkəbdən qurtulmalıyıq”. Baş redaktor bildirib ki, bu cür tədbirləri Azərbaycan mətbuatına qarşı əməliyyat adlandırmaq olmaz: “Azərbaycanı sevməyən qüvvələr bunu mətbuata qarşı təzyiq kimi qiymətləndirməyə çalışırlar. Amma belə fikirlər cəfəngiyyətdir, ümumiyyətlə, bu şəxsləri Azərbaycanın mətbuat nümayəndələri adlandırmaq olmaz və onların mətbuata heç bir aidiyyəti yoxdur”.

Yol xəritəsinin imzalanması vaxtında atılan addımdır

Azərbaycan Prezidenti tərəfindən Strateji Yol Xəritəsinin imzalanması vaxtında atılan addımdır. Bunu SİA-ya açıqlamasında Avropa İttifaqının Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Malena Mard deyib. O bildirib ki, bu məsələni çox diqqətlə izləyirlər: “Həmçinin, azərbaycanlı həmkarlarımızla müzakirələr aparırıq. Aİ tərəfindən deyə bilərəm ki, biz Azərbaycanın iqtisadi diversifikasiyasının dəstəkləyicisi olmaq istəyirik. İslahatlar və yol xəritələri buna gözəl əsas yaradır”.

Səfir əlavə edib ki, bu il Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın 25-ci ildönümünü qeyd edirik: “Bilirsiniz ki, bu yaxınlarda Aİ Azərbaycanla Strateji Tərəfdaşlıq üzrə danışıqlara başlamaq üçün mandat verib. Bu saziş geniş sahələrlə əməkdaşlığı nəzərdə tutur. Biz gələcək il saziş üzrə danışıqlara başlanılmasını səbirsizliklə gözləyirik. Bu saziş bizim ticarət, investisiyalar, idarəçilik sahəsində əməkdaşlığımızı gücləndirəcək. Mandatın qəbulunu pozitiv inkişaf kimi dəyərləndirmək olar. Biz həmişə Azərbaycan iqtisadiyyatının diversifikasiyasını necə dəstəkləyə biləcəyimiz istiqamətində dialoq aparırıq”.

Faisal Abdulaziz Al-Nassar: “Bakı-2017”nin iştirakçılarının sayı rekord göstəricidir

“İslam Həmrəyliyi Oyunlarında ən azı 50 ölkə iştirak edəcək. “Bakı-2017”nin iştirakçılarının sayı tarixdə rekord göstəricidir”. SİA-nın məlumatına görə, bunu İslam Həmrəyliyi İdman Federasiyasının baş katibi Faisal Abdulaziz Al-Nassar “Bakı-2017” İslam Həmrəyliyi Oyunlarına hazırlıq çərçivəsində Bakıda keçirilən “Chef de Mission” seminarından sonra təşkil olunan mətbuat konfransında deyib. O qeyd edib ki, Azərbaycanın idman arenaları Oyunlara tam hazırdır: “Sabah “Bakı-2017”də istifadə olunacaq bütün idman arenalarına baxış keçiriləcək. Şəraitlə yerində tanış olacağıq. Azərbaycanın çox böyük təcrübəsi və potensialı var. Atletlər kəndinin şəraiti heyvətəməlidir. Oyunların əvvəlki dövrlərdən daha yüksək səviyyədə keçəcəyinə əminəm. Azərbaycan hökuməti, Milli Olimpiya Komitəsi və Gənclər və İdman Nazirliyinə İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçirilməsi üçün yaradılan yüksək şərait, təşkilatçılıq, qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığımı bildirirəm. Əminəm ki, iştirakçılar Azərbaycandan xoş xatirələrlə ayrılacaqlar. İstərdim ki, Azərbaycanda Olimpiya Oyunları da keçirilsin. Çünki ölkəniz yüksək səviyyəli turnirlərin təşkilatçılığını uğurla həyata keçirib və böyük təcrübəyə malikdir. Burada Olimpiya Oyunlarını keçirmək üçün gözəl şərait var”.

“Gələcək üçün yaşayış minimumu artırılır”

Gələcək üçün yaşayış minimumu 14 faiz və ya 19 manat artırılır. SİA-nın xəbərinə görə, bunu Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə Milli Məclisin plenar iclasında “Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında” Azərbaycan Respublikası qanununun müzakirəsi zamanı deyib. Onun sözlərinə görə, 2017-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında” qanun layihəsində Azərbaycanda gələcək üçün yaşayış minimumunun 155 manat olması təklif edilir: “Layihədə yaşayış minimumu əmək qabiliyyətli əhali üçün 12,7 faiz və yaxud 18,5 manat artırılaraq 164,5 manata, pensiyaçılar üçün 13,2 faiz və yaxud 15,2 manat artırılaraq 130,2 manata, uşaqlar üçün isə 16,8 faiz və yaxud 19,6 manat artırılaraq 136,6 manata çatdırılması nəzərdə tutulur”.

Milli Məclisdə büdcə zərfinin müzakirəsi yekunlaşıb

Dekabrın 8-də Milli Məclisin plenar iclasında 2017-ci ilin büdcə zərfinin müzakirəsi yekunlaşıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov iclasın gündəliyinə "Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2017-ci il büdcəsi haqqında", "Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında", "Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihələrinin, Milli Məclisin və Hesablama Palatasının 2017-ci il üçün xərclər smetalarının daxil olduğunu deyib. Əvvəlcə "Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2017-ci il büdcəsi haqqında" qanun layihəsinə baxılıb.

Milli Məclisin əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Hadı Rəcəbli bildirib ki, büdcə gəlirlərinin aşağı düşməsi, büdcə kəsirinin yaranması 2008-ci ildən başlayan dünya iqtisadi böhranının nəticələridir. Bütün bunlara baxmayaraq, artıq iki ildir ki, dövlət büdcəmizdə sosial sahələrə, sosial müdafiə məqsədlərinə ayrılan vəsaitlər azalmır, hətta bəzi maddələr üzrə artım da hiss olunur. Komitə sədri diqqətə çatdırıb ki, gələn il Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun büdcəsi 3,4 milyard manat təşkil edəcək. Bu da ötən ilin müvafiq büdcəsindən təxminən 100 milyon manat çoxdur. Artım əsasən dövlət sosial sığorta haqlarının yığılı hesabına nəzərdə tutulur. Belə ki, 2017-ci ilin proqnozları 2015-ci ilin icra olunmuş mədaxil göstəricilərindən 12,7 faiz çoxdur. Təqdirəlayiq haldır ki, Fondun büdcədən asılılığı ilbəil azalır. Əgər 2012-ci ildə Sosial Müdafiə Fonduna dövlət büdcəsindən transfert 42 faiz təşkil edirdisə, gələn il üçün bu rəqəm 37,4 faizə düşüb.

Diqqətə çatdırılıb ki, Fondun xərclərinin təxminən 95 faizini hər il olduğu kimi, əmək pensiyalarının qrafasından rəqəmlər təşkil edir. Bu göstərici ötən illə müqayisədə 7,7 faiz çoxdur. Ölkədə gözlənilən orta yaş həddinin artması və əhalinin sayının çoxalması səbəbindən pensiyaçıların bu hesaba 1 milyon 320 min nəfər olacağı proqnozlaşdırılır. Bu da cari illə müqayisədə 20 min nəfər çoxdur. Buna baxmayaraq ölkə üzrə orta aylıq pensiyanın məbləği təxminən 8 faiz artırıla-raq 203 manata çatdırılacaq. Gələn il Fondun vəsaiti hesabına ilk dəfə vətəndaşların hər birinə işsizliyə görə verilən müavinətin artırılacağı gözlənildiyindən ümumi məxaric məbləğinin bu maddəsinin 2015-ci illə nisbətə üç dəfə çoxalması proqnozlaşdırılır.

İclasda çıxış edən əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümov deyib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin uzaqgörən sosial-iqtisadi siyasəti və hərtərəfli islahatlar strategiyası qlobal miqyasdakı siyasi, sosial və iqtisadi kataklizmlərdən qaynaqlanan ciddi çətinliklərin Azərbaycana təsirlərini azaltmaqla yanaşı, ölkənin əsas iqtisadi vəzifələrinin və sosial proqramların uğurlu icrasını təmin etməkdədir. Hazırda Azərbaycan Prezidentinin sosial müdafiə sistemi qarşısında qoyduğu başlıca vəzifələr əhatəliliyin maksimum dərəcədə artırılması, səmərəliliyin yüksəldilməsi, ünvanlılığın və şəffaflığın tam təmin olunmasıdır.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən qeyd olunan hər üç vəzifənin yerinə yetirilməsi üçün çox ciddi tədbirlər görülür. Belə ki, Dünya Bankı mütəxəssislərinin hesablamalarına görə, ölkənin sosial müdafiə sistemi geniş əhatəliliyə malikdir və yoxsulluğun azaldılmasında mühüm rol oynamaqla yoxsul sayı ilə biləcək əhalinin 90,1 faizini əhatə edir və bu sistem vasitəsilə ödənilən pensiyalar, müavinətlər və sosial yardımlar həmin əhali təbəqəsinin gəlirlərinin artırılmasında mühüm rol oynayır. Hazırda ölkədə sosial müdafiə sistemi vasitəsilə 1 milyon 312 min nəfər əmək pensiyası, 506 min nəfər müxtəlif növ müavinətlər, 162 min ailənin 707 min nəfər üzvü isə ünvanlı sosial yardım alır. Bu insanlara DSMF-nin yerli orqanları vasitəsilə hər ay 316 milyon manat vəsait ödənilir.

Nazir bildirib ki, son dövrlərdə sosial müdafiə sisteminin fəaliyyətinin avtomatlaşdırılması istiqamətində atılan addımlar - əmək müqavilələrinin elektron qeydiyyat bazasının, eləcə də avtomatlaşdırılmış ünvanlı sosial yardım, əlillik və pensiya təyinatı sistemlərinin formalaşdırılması ünvanlılıq və şəffaflıq prinsiplərinin təmin olunmasında həlledici rol oynamaqla vəsaitlərin istifadəsində səmərəliliyin artırılması vəzifəsini də yerinə yetirməyə imkan verib. Belə bir şəraitdə DSMF-nin yeni reallıqlara uyğun, gərgin və balanslaşdırılmış büdcəsinin tərtibi növbəti ildə əmək pensiyaçıların rifahının gücləndirilməsinə yönəldiləcək səmərəli sosial müdafiə tədbirləri üçün adekvat maliyyə təminatının formalaşdırılmasını təmin etməklə yanaşı, bütünlükdə ölkədə sosial əhdəliklərin icrasını baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Fondun 2017-ci il büdcəsinin layihəsi cari ilin keçən dövründə ölkə iqtisadiyyatının inkişaf meyilləri və növbəti illərdə sosial-iqtisadi inkişafın əsas proqnozları, 2015-ci il və 2016-cı ilin ötən dövrü üzrə Fondun büdcəsinin icrası nəticələri, 2016-cı ildə əhalinin gəlirləri və məşğulluq göstəriciləri, demografik inkişaf trendləri, həmçinin sığorta-pensiya sisteminin əsas parametrlərinin dəyişməsi nəzərə alınmaqla tərtib olunub.

Nazir aparılan aktual hesablamalara əsasən 2017-ci ildə demografik inkişaf trendlərini, əhalinin məşğulluğunu və sosial vəziyyətini seçiyələndirən göstəriciləri, eləcə də sığorta-pensiya sisteminin əsas

parametrlərini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, doğulanların sayının 159,2 min nəfər, doğulanda gözlənilən ömür uzunluğunun 75,2 yaş (qadınlar üzrə 77,6 yaş, kişilər üzrə 72,7 yaş) olacağı, 15-64 yaşadək, yəni, əmək qabiliyyətli yaşda olan əhalinin bütün əhalinin 71,3 faizini, 65 yaşdan yuxarı əhalinin isə bütün əhalinin 6,2 faizini təşkil edəcəyi gözlənilir. İqtisadiyyatda məşğul olanların orta illik sayının 4741 min nəfər, muzdla işləyənlərin orta illik sayının isə 1520 min nəfər və ya məşğul əhalinin 32,1 faizi qədər olacağı proqnozlaşdırılır. Nəzərdə tutulur ki, bir işçiyə hesablanmış orta aylıq əməkhaqqı ilin əvvəlinə nisbətən 3,7 faiz artaraq 508,4 manata çatacaq. 2017-ci ildə pensiya sistemində daxil olacaq və pensiya sistemindən çıxacaq pensiyaçıların sayı üzrə proqnozlar əmək pensiyaçılarının orta illik sayının 1 milyon 324 min nəfərə çatacağını göstərir ki, bu da cari ilin orta illik gözlənilən sayından 16 min nəfər çoxdur. Qeyd edilib ki, Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun 2017-ci il üçün xərcləri 3,4 milyard manat proqnozlaşdırılır. Bu da cari ilin gözlənilən icra göstəricisindən 248 milyon manat və ya 8 faiz çoxdur. Növbəti ildə əhaliyə ödənişlər Fondun xərclərinin 97,6 faizi səviyyəsində və ya 3318 milyon manat proqnozlaşdırılır. Əhaliyə ödənişlərin 2017-ci il üçün nəzərdə tutulmuş proqnozu cari ilin gözlənilən icra göstəricisindən 234 milyon manat və ya 7,6 faiz çoxdur. Əmək pensiyaları üzrə xərclər əhaliyə ödənişlərin 97 faizini təşkil edərək 3214 milyon manat olacaq ki, bu da cari ilin gözlənilən icra göstəricisindən 7,7 faiz çoxdur. Fondun büdcəsində nəzərdə tutulan pensiyaçıların sosial müdafiəsi tədbirlərinin reallaşdırılması nəticəsində növbəti ildə əmək pensiyalarının orta aylıq məbləği 5,8 faiz artaraq 202,3 manat təşkil edəcək. 2017-ci ildə məcburi dövlət sosial sığorta haqları hesabına verilən müavinətlərin proqnozu 104,4 milyon manatdır ki, bu da cari ilin büdcəsi üzrə gözlənilən icraya nisbətən 5,7 faiz çoxdur. 2017-ci ildə digər xərclər 81,8 milyon manat məbləğində nəzərdə tutulur ki, bu da 2016-cı ilə nisbətən 19,6 faiz və ya 13,4 milyon manat çoxdur. Fondun 2017-ci il üçün gəlirləri 3,4 milyard manat proqnozlaşdırılır ki, bu da 2016-cı ilin gözlənilən icra göstəricisindən 270 milyon manat və ya 8,6 faiz çoxdur. Fondun gəlirləri məcburi

dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmalar, sair gəlirlər və dövlət büdcəsindən ayrılmaların məcmusundan ibarətdir. 2017-ci ildə məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmaların proqnozunun 61,2 faizi və ya 1,3 milyard manatı qeyri-büdcə təşkilatlarının payına düşür ki, bu da cari ildə gözlənilən daxilolmalardan 120 milyon manat və ya 10,2 faiz yuxarıdır. Sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərdən məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə daxilolmalar 54,5 milyon manat və ya cari ildə gözlənilən nəticədən 1 milyon manat çox proqnozlaşdırılır. 2017-ci ildə dövlət büdcəsindən ayrılmalar (transfert) 2016-cı ilin büdcə göstəricisi ilə müqayisədə 24 milyon manat və ya 1,9 faiz artaraq 1270 milyon manat təşkil edəcək. Sonra deputatlar qanun layihəsini müzakirə ediblər.

Daha sonra "Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında" qanun layihəsinə baxılıb. Bildirilib ki, layihədə 2017-ci il üçün yaşayış minimumunun ölkə üzrə 155 manat olması təklif edilir. Bu, əmək qabiliyyətli əhali üçün 164,5 manat, pensiyaçılar üçün 130 manat, uşaqlar üçün isə 116 manat məbləğində müəyyən edilib. "Azərbaycan Respublikasında 2017-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında" qanun layihəsi müzakirə edilən zaman qeyd olunub ki, ilkin variantda bu rəqəm 105 manat məbləğində müəyyənlanmışdı. Büdcə müzakirəsinin başladığı ilk gündən bu məsələ gündəmə gəldi və həmin rəqəm 116 manat məbləğine çatdırıldı. Bu, ünvanlı sosial yardımın təyin edilməsi üçün müəyyənləşən rəqəmdir. İclasda Milli Məclisin 2017-ci il üçün xərclər smetası haqqında qanun layihəsinə də baxılıb. Milli Məclisin işlər müdiri Firudin Hacıyev bildirib ki, parlamentin daxili nizamnaməsinin 52-ci maddəsinə əsasən, Milli Məclisin xərclər smetası növbəti ilin dövlət büdcəsinə baxılarkən təsdiq edilir. O bildirib ki, Milli Məclisin və onun aparatının saxlanması ilə bağlı 2017-ci ilin xərclər smetası layihəsi qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydalara uyğun hazırlanıb. Diqqətə çatdırılıb ki, 2017-ci il dövlət büdcəsində Milli Məclis və onun aparatının saxlanması üçün 23 milyon 89 min 714 manat vəsait nəzərdə tutulub ki, bu da 2016-cı il ilə müqayisədə 394 min 500 manat çoxdur. Xərclər smetasının ümumi dəyərinin 71,5 faizini əməkhaqqı fondu və əməkhaqqına olan əlavələr təşkil edir.

İclasda, həmçinin Hesablama Palatasının 2016-cı il üçün xərclər smetası haqqında qanun layihəsinə baxılıb. Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Hesablama Palatasının 2017-ci il üçün büdcə layihəsi təqdim edilib. Növbəti ildə palatanın saxlanması üçün 3 milyon 812,8 min manat vəsait ayrılması nəzərdə tutulub. Bu vəsait 2016-cı illə müqayisədə 0,8 faiz çoxdur. Palatanın saxlanması üçün sərf olunan vəsaitin 83 faizindən bir qədər artıq hissəsi onun əməkhaqqı xərclərini təşkil edir. Hesablama Palatasının təqdim etdiyi xərclər smetası onun fəaliyyətini səmərəli təşkil etməyə və nəzarət tədbirlərinin keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verəcək. İclasda yekun vuran Milli Məclisin sədri Oqtay Əsədov bildirib ki, növbəti iclas dekabrın 16-da keçiriləcək. Həmin iclasda Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il üçün dövlət büdcəsi layihəsi və büdcə zərfinə daxil olan sənədlər səsverməyə çıxarılacaq.

AMEA-da “Heydər Əliyev: Zaman və müasirlik” mövzusunda elmi sessiya keçirilib

Dünən Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətində “Heydər Əliyev: Zaman və müasirlik” mövzusunda elmi sessiya keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti və xalq qarşısında tarixi xidmətlərindən, Ulu Öndərin siyasi-iqtisadi və mədəni quruculuq sahəsindəki fəaliyyətindən danışdı. Akademik qeyd edib ki, Ümummilli Liderin fəaliyyətinin birinci dövründə Azərbaycan elmi, ədəbiyyatı və incəsənəti özünün qızıl dövrünü yaşayıb. Ulu Öndərin tarixin çətin vaxtlarında Azərbaycan xalqının xilasına gəldiyini xatırladan akademik Akif Əlizadə Ümummilli Liderin xidmətləri nəticəsində ölkəmizin inkişafa qədəm qoyduğunu bildirib.

Sonra Azərbaycan Respublikası Ağsaqqallar Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Fəttah Heydərov “Ulu Öndər və böyük xilaskar” mövzusunda məruzə ilə

çıxış edib. Fəttah Heydərov bildirib ki, Ümummilli Liderin Azərbaycan üçün xidmətlərini sözlə ifadə etmək mümkün deyil: “SSRİ dövründə Azərbaycan 15 respublika içərisində elə də yaxşı vəziyyətdə deyildi. Ulu Öndər 1969-cu ildə hakimiyyətə gəldi və qüdrətli əlləri ilə yeni bir Azərbaycan qurdu, insanların həyat şəraiti yaxşılaşdı.

Sessiyada AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli “Azərbaycan elmi: Heydər Əliyevdən İlham Əliyevə” mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Akademik bildirib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycanda elmin yarıməsrlilik inkişafında təşkilatçısı, ideya rəhbəri, strategiyasını müəyyən edən dövlət xadimi olub: “Ulu Öndər Heydər Əliyevin keçdiyi həyat yolu, apardığı siyasət, qurduğu Azərbaycanın müxtəlif sahələrdəki inkişafının özü böyük bir elmdir. Məhz Ümummilli Liderin apardığı elm siyasəti Azərbaycanı keçmiş SSRİ-də və dünyada elmi mərkəzə çevirmişdi. Ulu Öndərin elm sahəsində müəyyən etdiyi strateji xətt bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. “Elm haqqında”

Qanunun qəbulu Prezident İlham Əliyevin elmə böyük töhfəsi, Azərbaycan alimində diqqətinin göstəricisidir.”

Azərbaycan Respublikası Tələbə-Gənclər Təşkilatları İttifaqının sədri, Milli Məclisin deputatı Şahin İsmayılov “Heydər Əliyev və Azərbaycan gəncliyi” mövzusunda çıxışında Ümummilli Liderin daima uşaqlara, gənclərə qayğı göstərdiyini bildirdi. Şahin İsmayılov Ulu Öndərin 1993-cü ildə hakimiyyətə gəldikdən sonra insanlarda gələcəyə ümid yarandığını deyib: “Həqiqətən, biz xoşbəxt insanlarıq ki, bizim Ulu Öndər kimi Liderimiz olub. Bu gün bütün sahələrdə Heydər Əliyevin rolu görünür. Ümummilli Lider hər zaman gənc kadrların irəli çəkilməsi məsələsini qaldıraraq və Azərbaycanın müasir dövrdə inkişafında gənclərin iştirakının vacibliyini qeyd edib. Bu siyasət hazırda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir.”

Sonda Ümummilli Lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən videoçarx nümayiş olunub.

SAMIİR

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Tbilisidə Gürcüstanın Baş naziri ilə görüşüb

Gürcüstanda səfərdə olan Azərbaycanın mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev dekabrın 8-də Baş nazir Giorgi Kvirikaşvili ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı strateji tərəfdaşlığın mədəni sahələrdə əlaqələrin inkişafına geniş imkanlar yaratdığı bildirilib. Tərəflər bu əlaqələrin daha da inkişaf etməsində maraqlı olduqlarını vurğulayıb.

Görüşdə, həmçinin Gürcüstan ilə Avropa İttifaqının birgə təşkil etdikləri “Mədəniyyət və yaradıcılıq, innovasiyalar və yaradıcılıq” layihəsinin əhəmiyyəti, dekabrın 8-də Tbilisidə keçirilən beynəlxalq forumun mədəni əlaqələrin inkişafındakı rolu, yaradıcı sənayenin, yeni texnologiyaların, inkişaf təşəbbüslərinin yerlərdə və regionlarda reallaşdırılmasının vacibliyi barədə fikir mübadiləsi aparılıb. Mədəniyyətin şaxələndirilməsi, turizmin inkişafı, turistlərin sayının artım dinamikası yüksək qiymətləndirilib. Bildirilib ki, iki ölkənin digər sahələrdə olduğu kimi mədəni sahədə də əməkdaşlığı, yaradıcı sənayenin inkişafına təkan verəcək. Qarşılıqlı maraqa doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsinin aparıldığı görüşdə Azərbaycanın Gürcüstandakı səfirinin birinci müavini Dursun Həsənov, Milli Məclisin deputatı Rauf Əliyev və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Tarif Şurası tərəfindən aviasiya yanacağıının qiymətinin artırılması “Azərbaycan Hava Yolları” (AZAL) milli aviadaşıyıcısının aviabiletlərinin cari tariflərinə təsir etməyəcək. “Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bütün aviashirkətlərdə olduğu kimi AZAL-ın aviabiletlərinin qiyməti uçuş tarixlərindən və reyslərdə yerlərin doluluğundan asılı olaraq formalaşır. “Biz vətəndaşlarımız üçün münasib qiymətə səyahət və işgüzar səfər etmək imkanını saxlamaq istəyirik. Aviasiya yanacağıının qiymətinin artırılması şübhəsiz ki, xərclərimizə təsir göstərəcək, lakin sərnəşinlər üçün aviabiletlərin tariflərinə təsir etməyəcək”, - deyərək “Azərbaycan Hava Yolları” QSC-nin prezidenti Cahangir Əsgərov bildirib.

AZAL-ın aviabiletlərinin tarifləri artmayacaq

Xatırladaq ki, bu ilin fevral ayında “Azərbaycan Hava Yolları”nın satış və uçuş sxemi aşağıbüdcəli aviadaşıyıcıların təcrübəsi əsasında qurulan brendi AZALJET fəaliyyətə başlayıb.

Ən populyar istiqamətlərə aşağıbüdcəli daşıyıcıların proqramının işə salınması aviashirkət üçün çox mühüm addım olmuşdur. AZAL öz qiymət siyasətində maksimum sərfəli və el-

verişli şərtlər təqdim etmək məqsədilə bu istiqamətdə işləməyi planlaşdırır. Ümumilikdə, aviashirkət 26 beynəlxalq istiqamət üzrə birbaşa aviareyslər, eləcə də Naxçıvan və Gəncəyə daxili reyslər yerinə yetirir. Hazırda yeni turizm istiqamətlərini özündə birləşdirən marşrut şəbəkəsinin genişləndirilməsi üzrə fəal iş aparılır. Həmçinin Azərbaycanın hava nəqliyyatı infrastrukturunun yaxşılaşdırılması istiqamətində iş davam edir.

9 dekabr 2016-cı il

Heydər Əliyevin ölməz, əbədi xatirəsini xalqımız hər an yad edir və xatırlayır

Kürdəmirdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin anım günü münasibətilə tədbir keçirilib

Dünən Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anım günü ilə bağlı Yeni Azərbaycan Partiyası Kürdəmir rayon təşkilatının qadınlar şurasının tədbiri keçirilib.

Partiyanın rayon təşkilatının qərargahında keçirilən tədbirdə YAP rayon təşkilatının sədri Ağalı Kərimli, YAP rayon təş-

kilatının qadınlar şurasının üzvləri və fəal qadınlar iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları əvvəlcə rayon təşkilatının qərargahında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin büstünün önünə gül dəstələri düzərək, Ulu Öndərin əziz xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Sonra dəyirmi masa YAP rayon təşkilatının akt

zalında öz işinə başlayıb. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə dahi şəxsiyyət, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin nurlu və əziz xatirəsini bir dəqiqəlik sükutla yad ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə YAP rayon təşkilatı qadınlar şurasının sədri Sevda Hacıyeva açıb. O bildirib ki, dekabrın 12-də müstəqil Azərbaycan Respublikasının banisi, Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin vəfatından 13 il ötür. Tarixi şəxsiyyət olan Ulu Öndərimiz bütün həyatını dövlətçiliyimiz, xalqımızın bu günü və gələcəyi naminə həsr edərək güclü, sarsılmaz, qüdrətli bir dövləti - Azərbaycanı bizə ərməğan etdi. Heydər Əliyevin ölməz, əbədi xatirəsini xalqımız hər an yad edir və xatırlayır.

Tədbirdə YAP rayon təşkilatının idarə heyətinin üzvü, şəhər 6 saylı tam orta məktəbin direktoru Elmira Şixəliyeva, Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru, rayon təşkilatının idarə heyətinin üzvü Dürriyyə Seyidova, rayon təşkilatı qadınlar şurasının idarə heyətinin üzvü, "Lenin" ordenli, "Tərəqqi" medallı Sevil Osmanova, rayon təşkilatının qadınlar şurasının idarə heyətinin üzvü, Mərkəzi Kitabxanalar Sisteminin direktor müavini İradə Mahmudova çıxış ediblər. Çıxışlarda Ulu Öndər Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyası, müstəqil Azərbaycan quruculuğu yolundakı şərəfli mübarizəsi, bütün dünya tərəfindən qəbul edilən böyük siyasətçi və liderlik titulları barədə geniş fikirlər söyləyiblər.

Sonda YAP Kürdəmir rayon təşkilatının sədri Ağalı Kərimli çıxış edərək bildirir ki, bütün varlığı ilə Azərbaycana və azərbaycançılığa xidmət edən dahi rəhbərimiz əbədiyyətə qovuşmağı ilə də xalqımızı birləşdirdi. Öz ideyaları ətrafında xalqımızı birləşdirən Ulu Öndər Heydər Əliyevin müqəddəs ruhu bu gün bizi bütövləşdirir və mətinləşdirir. Bu gün Ümummilli Lider Heydər Əliyev siyasətinin layiqli davamçısı, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan inkişaf edərək yeni-yeni uğurlara imza atır.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin vəfatının on üçüncü ildönümü ilə əlaqədar anım tədbiri keçirilib

Dünən Nərimanov rayon icra hakimiyyəti Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin vəfatının on üçüncü ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirib. Tədbirdən öncə rayon rəhbərliyi və rəsmi qonaqlar Ümummilli Lider Heydər Əliyevin büstü önünə tər gül dəstələri qoyaraq, Ulu Öndərin əziz xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

Rayon rəhbərliyi, Milli Məclisin deputatları, rayonun idarə və təşkilatlarının rəhbərləri və rayon ictimaiyyətinin qatıldığı tədbiri giriş sözü ilə açan Milli Məclisin deputatı, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, dünya şöhrətli siyasi xadim, türk dünyasının böyük oğlu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xilaskarlıq missiyasından, Vətəni və xalqı qarşısında misilsiz xidmətlərindən, Azərbaycana rəhbərlik etdiyi müxtəlif dövrlərdə verdiyi taleyüklü qərarlar və atdığı tarixi addımlar haqqında söz açıb.

Hikmət Babaoğlu qeyri-adi şəxsiyyəti, böyük istedadı ilə fərqlənən, xarizmatik Lider Heydər Əliyevin hələ sağlığında canlı əfsanəyə çevrildiyini, Azərbaycanın ən yeni tarixinin bütöv bir qərənəsinin dahi şəxsiyyətin adı ilə bağlı olduğunu diqqətə çatdıraraq, Azərbaycanın ən yeni tarixinin, ölkəmizin həyatının bütün sahələrində əldə edilmiş möhtəşəm nailiyyətlərin Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrik dövlətçilik siyasətinin məntiqi nəticəsi kimi dəyərləndirib. Millət vəkili,

Ümummilli Liderin cismən aramızda olmadığı son on üç ildə Onun layiqli davamçısı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yürütdüyü qətiyyətli siyasət sayəsində Azərbaycanın dövlətçiliyinin daha da gücləndiyini, ölkə həyatının bütün sahələrində inanılmaz bir tərəqqiyə nail olduğunu və ölkəmizin istər regionda, istərsə də dünya müstəvisində öz sözünü dikte edən güclü bir qüvvəyə çevrildiyini və bu yolda inamla irəlilədiyini qeyd edib.

Ulu Öndərimizin Fəxri Xiyabandakı məzarının ötən illər ərzində qədirbilən xalqımızın müqəddəs ziyarətəsinə, gənclərin and yerinə çevrildiyini söyləyən natiq, demək olar ki, bütün il boyu insanların böyük izdihamla buraya gələrək, Azərbaycanı bütün dünyaya tanıtmış, dünyanın görkəmli şəxsiyyətlərindən biri kimi tanınmış böyük azərbaycanlının xatirəsinə ehtiramlarını ifadə etdiklərini xüsusilə vurğulayıb. Hikmət Babaoğlu Azərbaycan xalqının həmişə Ulu Öndər Heydər Əliyev kimi qüdrətli dövlət xadiminə malik olmasından qürur hissi duyduğunu və Ulu Öndərin əziz xatirəsinin Azərbaycanda, eləcə də, ölkəmizin hüdudlarından kənar da daim dərin hörmətlə anılacağını deyib.

Sonra tədbir iştirakçıları Heydər Əliyev Mərkəzinə və burada fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev Muzeyinə ziyarət edib, dahi rəhbərin zəngin və mənalı ömür yolunu eks etdirən eksponatlar, Ulu Öndərin siyasəti irsini təbliğ edən əyani vəsaitlərlə tanış olublar.

“Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin son günlər “reket qəzetlər” və onların sahibləri barədə həyata keçirdiyi tədbirlərə ciddi zərurət var idi. Belə ki, Azərbaycan Mətbuat Şurası həmin qəzetlərin adını hələ 2010-ci ildə “Qara siyahıya” daxil etmişdi. Amma həmin qəzetlər və onların sahibləri MŞ-nin tənqidlərindən, tövsiyələrindən nəticə çıxarmaq əvəzinə, əksinə, neqativ əməllərini daha da artırıb. Bəlli olduğu kimi, onların arxasında keçmiş MTN-nin rəhbərliyi dayanmışdı”. Bunu SİA-ya Mətbuat Şurasının sədr müavini, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli deyib.

Onun sözlərinə görə, sadə və təndəşlər bu qəzetlərdən məhkəmələrə müraciət edəndə, bədnam MTN şəbəkəsi həmin şikayətçilərə

Müşfiq Ələsgərli: “Neqativ ünsürlərin yer tutmalarının qarşısı alınmalıdır”

rə hədə-qorxu gəlir, adamları öz şikayətlərini məhkəmədən geri çəkməyə məcbur edirdilər: “Belə yanaşma həm ölkə vətəndaşlarında ruh düşkünlüyü yaradır, həm də mediaya qarşı inamı itirir, jurnalistləri gözəndən salır. İndi DTX-nın həyata keçirdiyi tədbirlər, media adna ləkə gətirən şəxslərin təmizlənməsinə yardım edir. Biz hesab edirik ki, “reket jurnalistlərin şəbəkəsi” son günlər saxlanan iki qəzetin rəhbəri ilə yekunlaşdır. Arzuolunandır ki, həmin şəbəkənin bütün üzvləri barədə ölçü götürülsün”.

M.Ələsgərli əlavə edib ki, Azərbaycan Mətbuat Şurası Pəşə Davranış Qaydalarına sayqsız yanaşan KİV-lərə qarşı yarandığı gündən mübarizə aparır: “Bu mübarizə 2008-ci ildən etibarən xüsusi proqram üzrə həyata keçirir.

lir. Kampaniyanın gedişində müsbət nəticələr əldə edilib: “Reket jurnalistikanın” qarşısının alınması üçün həm hüquqi, metodiki baza hazırlanıb, həm də təcürübi baxımdan əhəmiyyətli addımlar atılıb. Sonucda, ənənəvi KİV-də, xüsusən, çap mediada ciddi irəliləyişə nail olunub, belə demək mümkündürsə, “reket jurnalistlərin” bu müstəvidə fəaliyyət dairəsi daralıb. Təəssüf ki, çap mediası sahəsində mövqelərini itir-

rən “dırnaqarası jurnalistlər” onlayn müstəviyə transfer ediblər. Onlayn müstəvi onlara öz fəaliyyətlərini rahat qurmaq üçün şərait yaradır. Belə ki, həm qanunvericilikdəki boşluqlar, həm də onlayn müstəvidə etik standartların müəyyənlişməməsi onlara xüsusi imkanlar verir. Heç bir əziyyət çəkmədən, para sərf etmədən, xüsusi prosedur keçmədən onlayn media resursu yaratmaq və burada “istədiyini yazmaq”, yəni, kimisə şərhləmək, böhtan atmaq, şantaj etmək, haqqında qeyri-real informasiyalar paylaşmaq mümkündür. Belə mühit, etik standartlara sayqsız yanaşan xəbər istehsalçılarının onlayn müstəvidə oturmaları ilə nəticələnib.

Amma bu, onlayn xəbər istehsalçılarının heç də hamısının ne-

qativ əməllərlə məşğul olması, yaxud, onlayn müstəvinin yalnız “reket jurnalistlərin” məkanı olması anlamına gəlməməlidir. Onlayn müstəvi həm texniki imkanları baxımından, həm də azad fikir paylaşımı platforması olması baxımından çox böyük hadisədir. Sadəcə, orada neqativ ünsürlərin yer tutmalarının qarşısı alınmalıdır.

Sevindirici haldır ki, 2013-cü ildən etibarən, onlayn müstəvidə xəbər istehsalının hüquqi tənzimlənməsi yönündə ciddi addımlar atılır, hüquqi çərçivələr dəqiqləşdirilir. Paralel olaraq, yenə 2013-cü ildən etibarən, Mətbuat Şurasına da səlahiyyət verilib ki, onlayn medianın özünütənzimləmə prosesini həyata keçirsin. Bu baxımdan inanırıq ki, onlayn müstəvidə də etik standartların möhkəmlənməsinə nail olunacaq”.

X Yuxu. Atam Muxtar kişi

Ramiq Muxtar 1942-ci ildə Naxçıvan şəhərində ziyalı ailəsində anadan olub. 11 yaşından yaradıcılıqla məşğul olan Ramiq Muxtar 1980-ci ildən şair-dramaturq kimi Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. 7 dram əsəri Bakı, İrəvan, Naxçıvan, Qazax, Ağdam Dövlət Dram Teatrlarında tamaşaya qoyulmuş, sözlərinə 120-dən artıq mahnı bəstələnmişdir. "Şeyx Sənan", "Ölüm tanqosu" və "Balet liberretoları"nın müəllifidir. O, respublikada hərbi-vətənpərvərlik mövzusunda keçirilən müsabiqədə 8 dəfə 1-ci mükafata layiq görülmüşdür. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin şəxsi tapşırığı ilə "Dünya Azərbaycanlılarının Birlik Nəğməsi"ni bəstəkar Nəriman Məmmədovla birlikdə yazmışdır. Həmçinin, Azərbaycan jurnalistlərinin himnini bəstəkar Eldar Mansurovla birlikdə yazmışdır. Ramiq Muxtarın əsərlərinin birinci cildi çap olunmuş, ikinci cild isə hazırda mətbəədə nəşrə hazırlanır. Yeni yazdığı "Mənim oyaq yuxularım" povestini ikinci cildə daxil etmişdir. O, Gürcüstan Respublikasının Ali "Şərəf" ordeninə layiq görülmüş, Rəsul Rza adına Beynəlxalq Mükafatın sahibidir. Prezident Təqaüdcüsüdür, 2 övladı hərbi-zabit müharibə veteranıdır. 1993-cü ilin martından YAP-ın üzvüdür.

İlk növbədə, atamla oxucuları tanış etmək istəyirəm. Yuxumu sonra danışacağam. Atam Muxtar Abbas oğlu Nağıyev (Ənnağıbəyov) 1913-cü ildə İrəvanda mülkədar Məşədi Abbas bəyin ailəsində dünyaya gəlib. Onların evi bu gün də İrəvan şəhərində Opera və Balet Teatrının yanında Çaykovski adına küçədə yerləşir. Hazırda həmin evdə 10-a yaxın ailə yaşayır. Xalası övladları Topçubaşovlar, bibisi övladları isə İrəvan kəngərliləridir. Atam 1933-cü ildə Nəriman Nərimanov adına Bakı Tikinti Texnikumunu bitirdikdən sonra Leninqrad şəhərində Meşə Sənaye Tikinti İnstitutuna daxil olmuşdur. Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin o vaxtkı birinci katibi M.C.Bağirov 1938-ci ildə Leninqradda olarkən, atam əlaçı bir tələbə kimi, onun qarşısında çıxış etmişdir. Mirçəfər Bağirov onu yanına çağıraraq soruşmuşdu: Neçənci kursda oxuyursan? Atam 4-cü kursa keçdiyini demiş və Bağirov ona məsləhət görmüşdür ki, gedib oxuduğu institutun rektorundan 4-cü kursa keçməyi haqqında arayış alsın. "Bizə gənc savadlı kadrlar lazımdı. Səni özümle Azərbaycana aparacağam" demişdi. Atam danışırdı ki, biz təyyarə ilə 14 saata uçub Bakıya gəldik. Mirçəfər Bağirov Mərkəzi Komitənin işlər müdürünə məni pal-paltarla təmin etmək göstərişi verdi. Özü isə mənimlə 10 dəqiqə söhbət etdi və dedi: "Mən səni Naxçıvana yeni yaranmış istehsalat idarəsinə rəis göndərirəm. Naxçıvan camaatı başqa rayonlardan fərqlənir. Elə et ki, öz təmiz adın orada ləkələnməsin".

Mən Naxçıvana gəldim. Həmin təşkilat demiryol vağzalında yerləşirdi. Az müddət ərzində işlərimi qaydaya saldım. Müharibə təzə başlamışdı. 1941-ci ilin payız ayı idi. Mirçəfər Bağirov Naxçıvana gəlmişdi. O şəhəri qaranlıq, bərhad vəziyyətdə görüb, təcili vilayət partiya komitəsində büro çağırıldı və məni şəhər sovetinə təyin etdi. "Çalış məni ikinci dəfə buraya gələndə bu şəhəri abad vəziyyətdə görüm dedi". Ondən sonra atam Naxçıvan MSSR Nazirlər Sovetində işlər müdiri, 5 nömrəli Tikinti Trestinin rəisi və 17 N-li Naxçıvan MSSR Nazirlər Soveti yanında Yol-İstismar İdarəsinin rəisi işləmişdir. Ondən yadıqar qalan bir çox tikililər bu gün də göz oxşayır. Naxçıvan şəhəri ilə demiryol vağzalını birləşdirən yeni yolu atam 3 ay müddətinə inşa etdirmişdir. O dəfələrlə fəxri fərman, orden və medallar almış, dəfələrlə deputat seçilmiş və dövlət təqaüdünə çıxdıqda onun bacarıqlı, təşkilatçı bir işçi kimi yenidən vaxtilə özü tikdirdiyi aeroporta rəis qoymuşdular. 1969-cu ildə Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan Mərkəzi Komitəsinə 1-ci katib seçildikdən sonra oktyabr ayında atamı Ba-

kiya işləməyə dəvət etmişdir. Lakin atam Naxçıvan şəhərinə o qədər bağlanmışdır ki, Bakıya gəlməkdən imtina etmişdi. Həm də onun cəmi 6 il birgə yaşadığı həyat yoldaşının məzarı Naxçıvan qəbiristanlığındadır. O, ömrünün 34 yaşından 68 yaşınadək su-bay qalıb evlənmədi və biz - 3 övladını çox böyük çətinliklə böyütdü. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev Yazıçıların qurultayında mənimlə söhbət edən zaman 1947-ci ildə anamın dəfn mərasimində iştirak etməsini və həmin hadisəni xatırladı: "Muxtar Abbasoviç əyilib tabutu qucaqladı və dedi: "Pakizə, sən mənim ilk və sonuncu məhəbbətim oldun. Bizi ana nənəmiz Fizzə xanım ahıl yaşında böyüdüb boya-başa çatdırdı". Naxçıvanın hörmətli ziyalıları yenidən evlənməyi atama məsləhət gördülər, lakin o, razı olmadı. Atam fars, rus və erməni dillərini çox mükəmməl bilirdi. Vaxtilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Sovetinin sədri Sadiq Rəhimov onu Yerevana ezam etmişdi. Naxçıvan Teatrı üçün göndərilən tuf daşlarını ermənilər saxlamışdılar. Atam o vaxt Ermənistanın Dövlət Plan Komitəsinin sədri ilə görüşmüş və ondan xahiş etmişdir ki, tikinti dayanmasın deyə daş karvanını Naxçıvana göndərsinlər. Həmin erməni məmuru atamın erməni olduğunu zənn edib demişdi: "Gedib azərbaycanlılar sənə qurban olsunlar ki, bu iş üçün səni göndəriblər. Yoxsa mən qəti əmr vermişdim ki, pul köçürülməyə kimi, daşı göndərməsinlər". Sonra o atamdan soruşmuşdu: "Sizlə nə necə yola gedirlər?" Atam deyirdi ki, mən başa düşdüm ki, bu, məni erməni bilib. Ona görə söhbətimdə şirinlik yaratmaq məqsədilə dedim: "Paxıl millət elə bizik".

Atam daim məsələsini həll etdikdən sonra ezamiyyət vərəqəsini imzalamaq üçün ona təqdim etməmişdi. Sonra Naxçıvan MSSR-in Nazirlər Sovetinin ümumi şöbəsinin müdiri Şəfiqə xanım İrəvana gədən zaman atam ezamiyyət vərəqəsini ona verib, xahiş etmişdi ki, bunu dövlət-plan komitəsi sədrinə ver təsdiqləsin. Sonra Şəfiqə xanım gəlib atama demişdi ki, plan komitəsinin sədri ezamiyyət vərəqəsinə baxıb, mənə dedi. Bura axı bir erməni yoldaş gəlmişdi. Mən isə dedim ki, o, əslən irəvanlı olduğundan erməni dilini təmiz bilir. Sonra atamla onun dostluq əlaqələri başlamışdı. 1918-ci ildə İrəvanda olan türk qarnizonunun rəhbəri Cəlaləddin Paşa axırıncı dəfə şam yeməyini babamgildə yeyən zaman demişdi: "Məşədi Abbas bəy, İstanbul əldən gedir, biz 3 günə qayıtmalıyıq. Gəlin sizi Türkiyəyə köçürək". Atamın dayıları Qars şəhərinə köçməyə razılaşmışdılar. Babamgil isə İranın Mərənd şəhərinə gəlmişdilər. Çünki babamın ən yaxın dostu Qanlı Məşə-

RAMIQ MUXTAR

di İsmayıl orada yaşayır. Atam 1925-ci ilə-dək 5 il farsca oxuyub.

Xülasə, azan vaxtı olan kimi, atam əlində yapon maqintofonu gəldi. Dedim, bu maqintofonu niyə özünə yük etmişən? Dedi oğul, sənin səsin yazıb, cənnətə aparmalıyam. Sən mənim başımı qalmaqla salmışsan. Dedim ata, açıqla görüm, mənim nə günahım olub axı? Dedi oğul, yanındakı otağın qapısına yazıb yapışdırmışdım ki, bu otaq mənim oğlum Ramiq Muxtara məxsusdur. Bunu gören 30-dan artıq qadınlar-qızlar mənə hücum etdilər ki, sənin oğlunun nə haqqı var ki, cənnətə gəlsin. Onun yeri cəhənnəmdir. Dedim xanımlar, mənim oğlum öz təmiz əməlləri ilə xalqın hörmətini qazanıb. Təkcə 1-2 faktı deyim. Siz görün ki, o, necə xeyirxah işlər görüb. Şahbuz rayonunda yaşayan 20 yaşlı Şəmil Qəhrəmanova şərləyib 8 il iş vermişdilər. Oğlumun Heydər Əliyevin qaynanası Leyla xanıma yazdığı məktubla Heydər Əliyev özü bu işə qarışdı və günahsız oğlanın həbsdən azad olunmasına göstəriş verdi. Erməni tərcüməçisi Belifon Aleksanyanın oğlu Rafiqi o vaxt Şahbuzdan Ali Sovetə deputat seçilən Rəşid Behbudovun vasitəsilə həbsdən azad etdirib, ailəsinə qovuşdurdu. Vaxtilə Naxçıvan şəhər sovetinin sədri işləmiş Heydər Həsən oğlunu 11 illik cəzadan xilas edib, onu bələdan qurtarmışdı. Son illərdə o, aldığı Prezident təqaüdünün 38 min manatını atasız və şəhid övladları üçün Beynəlxalq Bankın Nəsimi filialına köçürmüşdür. Bu yaxında banka borcu olan Ema adlı bir nəfərin 70 min dollarını onun xatirinə bağışlamışdılar. Mənim oğlumun yeri cənnətdir. Qızlar dedilər ki, Muxtar kişi sən bu sözlərinə inandıq. Bəs oğlunun pis əməllərindən niyə danışmırsan. Dedim qızlar, mən oğlumun səsin yazıb sizə gətirəcəyəm. İndi danış görüm oğlum, nə günahların olub? Dedim ata, bir "E" adlı qız mənə zəng edib görüşmək istədi. Mən onunla söhbət etdim. O dedi ki, mən sənə vurulmuşam. Dedim gözəl qız, birinci sən gözəl ailənin oğluna nişanlanmışsan. Əgər sevmirdinsə, gerek nişanlanmayıydın. Dedi məni atam zorla nişanladı. Dedim mən başqa qızla görüşürəm və onunla ailə qurmaq istəyirəm. Sonra məhləməzdə başqa bir qız mənimlə ailə qurmaq istəyirdi. Mən ona dedim ki, mən sənə bacı gözünə baxıram. Bu baş tutan iş deyil. Lap axır zamanda həyat yoldaşım rəhmətə gedən vaxt öz yanımda işləyən 18 yaşında olan qız mənə erə gəlmək istəyirdi. Mən ona dedim ki, qızım, sən mənim oğlumdan 3 yaş böyüksən. Sən mənim övladlarıma analıq edə bilməzsən. O isə inadından əl çəkməyərək, damarını

kəsməklə mənə hədə-qorxu gəlirdi. Lakin mənim bir günahım olub. O da tələbə vaxtı Bakıda Z adlı bir qızla mən sevişirdim. Ona dönük çıxmağıma görə bu gün də mən 50 ildir ki, bu məsuliyyəti öz çiyinlərimdə daşıyıram. O da hazırda sağdır cənnətdə ola bilməz. İnstitutda oxuyan vaxt S adlı tələbə bir qız Teatr İnstitutunda oxuyan vaxt mənə sevgi məktubu yazmışdı. Mən rəhmətlik Mustafa Topçubaşovla Musiqili Komediya Teatrında lojada oturub "Məşədi İbad" tamaşasına baxan vaxt, fasilədə gözəl aktrisa Xuraman Hacıyeva mənə yaxınlaşıb, bir kiçik məktub verdi. O məktubu yazan qız institutun Teatrşünaslıq fakültəsində oxuyurdu. Bakıda əgər 5 gözəl qız varda, biri o idi. Bizim görüşməyimizi bilən institutun rektoru məni iki dəfə institutdan qovdu. Bir dəfə bəstəkar Nəriman Məmmədovun, ikinci dəfə isə məşhur xanəndə Haşım Kələntərlinin xahişi ilə instituta bərpa olundum. Lakin qız bu sirri məndən gizlədirdi. Sonralar mənə dedi ki, rektor mənimlə evlənmək istəyir və deyir: Həm vəzifəmi, həm də partiya biletimə atıb gedib sənənlə Moskvada yaşamaq istəyirəm. Qız isə kabinetin qapısını çırpıb, nalayiq sözlərlə onu tənqid etmişdi. Mən bu yaxınlarda gözümü müalicə etdirmək üçün xəstəxanaya getmişdim. Göz həkimi o qədər gözəl idi və Leyla Bədirbəyli xatırladırdı. O, mənim gözüme baxdı və 10 gün dərman tökməyi məsləhət gördü. Mən isə evə gələn kimi dərmanı unudub, həmin həkim xanıma şeir yazdım. Üç gün ərzində şeir hazır oldu. Mən həkim xanıma zəng edib, əllərinin şəfali olmağından və artıq qəzet oxumağımdan danışdım. O, təəccübləndi ki, ən azı 10 gün dərmanı qəbul etməlisən. Daha bilmədi ki, hələ heç aptekdən dərman da alınmayıb. Dedim həkim, siz bir şeir həsr etmişəm. İcazə versəniz oxuyaram. Mən şeiri söylədim. Aralığa 1 dəqiqəlik sükut çökdü. Bir dəqiqə keçdikdən sonra o, mənə dedi: Şair, sizdən xahiş edirəm gəlin bu şeiri rəfiqəmin yanında oxuyun. Mən başıalovlu ora getdim. Şeir "Kaş səni görməyəydim" adlanır.

Kaş kor olub dünyanın zülmətində qalardım, Mən səni görməyəydim. Lövbərimi ən uzaq bir limanda salardım, Mən səni görməyəydim. Sakit keçən ömrümə təzə bir dərd calandı. Sönmüş sevgi ocağım atəşinlə nurlandı, Eşqimə yoxsa cavab, korluq səadət imiş. Niyə getdin həkim, ay canı yanib ölmüş, Üreyimi açmağa, dadıma çatmır dilim. Məni Məcnun edəcək, bu sonda gələn sevgim, Sanki sehirlənmişəm baxammıram gözüne. Mənim ehtiyacım var bircə kəlmə sözüne, Yuxum çəkilib erşə başqa adam olmuşam, Xoşbəxtliklə ölümün arasında qalmışam.

Atam narazı halda başını bulayıb dedi. Ay oğul, sən 75 yaşın var. Hələ də sevgidən şeir yazırsan. Gör sən cəvənliqda nə oyunlardan çıxırsan. Mən cəvənliqdəki qızların dediklərinə inandım. Deyəsən, sən də Əkrəm Əylisliyə qoşulub cəhənnəmə gedəcəksən. Orda mənim oğlum olduğumu bir kəsə söyləmə. Mən atamın bu sözüne güldüm və dedim: O qızlara deyərsən ki, Ramiq Muxtar heç bir kəsin yanında günahkar deyil. Bütün oyunları özləri başlayıb, özləri də qurtarıb. Mən aydan arı, sudan duruyam.

Növbəti yuxu. Dədə Şəmşir

9 dekabr 2016-cı il

Səbaildə ilk dəfə püstə bağı salınır

Səbail rayonunun icra hakimiyyətindən qəzetimizə verilən məlumata görə, qədim ənənələri bərpa edərək, püstənin öz qədim vətəninə əkilməsinə genişləndirmək, həmçinin, yerli iqlimə uyğunluğunu nəzərə alaraq ərazinin yaşıllaşdırılmasında istifadə etmək məqsədilə, ilk dəfə olaraq, Səbail rayonu "Şıx" yamacında salınan və hazırda ümumi sahəsi 29 hektara çatan "Ekoloji park"ın ərazisində əkilmiş şam ağacları ilə yanaşı, ilkin olaraq, 1 hektar sahədə Səbail rayon icra hakimiyyəti Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə birgə püstə bağı salınması qərara alınıb. Yamacda

təcrübə qaydasında xaricdən gətirilən tinglər əkilərək, onlara daimi qulluq göstərilməsi və damcı üsulu ilə suvarılması üçün su xətləri çəkilib. Ağacların inkişaf prosesi normal olduqdan sonra isə bu ərazidə yaradılan Abşeronda ilk püstə bağı daha da genişləndiriləcəkdir.

Badamdar qəsəbəsi, 3-cü yaşayış massivində, tikilən su anbarlarının yaxınlığında uzun illərdən bəri saxta sərəncamlarla zəbt olunmuş torpaq sahələrinin təmizlənməsi, burada qanunsuz aparılan tikintilərin sökülərək, torpaqların dövlətə qaytarılması işləri həyata keçirilir. Burada zəbt olunmuş torpaq sahələrinin hasarları sökülərək, 6 ha ərazi daş və digər tullantılardan təmizlənib.

Ölkə başçısı İlham Əliyevin Bibiheybət qəsəbəsinin "Şıx" yamacında və eləcə də, Badamdar qəsəbəsində yaşillıqların salınması ilə bağlı verdiyi tapşırıqlara əsasən, Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə burada yerli iqlimə və bu ərazinin relyefinə daha çox uyğun olan zeytun ağaclarının əkilərək, böyük bir bağı salınması prosesinə başlanılıb. Ümumilikdə, yalnız bu ərazidə 12 mindən çox zeytun ağacının əkilməsi planlaşdırılıb.

R.NURƏDDİNOĞLU

Dövlət Miqrasiya Xidməti ilə Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı arasında saziş imzalanıb

Dünən Cenevrədə "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Miqrasiya Xidməti və Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı arasında Azərbaycanın Miqrantların Könüllü Qayıdışına Yardım Üzrə Pilot Layihənin həyata keçirilməsinə dair əməkdaşlıq Sazişi"nin imzalanması mərasimi keçirilib. Sazişi Azərbaycan tərəfindən Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatı Şurasının 107-ci sessiyasında iştirak etmək məqsədilə İsveçrədə səfərdə olan Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi, II dərəcəli dövlət miqrasiya xidməti müşaviri Firudin Nəbiyev və BMQT-nin baş direktoru Uilyam Leysi Svinq imzalayıblar. Azərbaycan Respublikasının BMT-nin Cenevrə şəhərindəki bölməsində və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəsi Vaqif Sadıqov imzalanma mərasimində iştirak edib.

Mərasimdə ölkəmizə ötənlik səfərinə və Azərbaycan nümayəndə heyətilə beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində işgüzar görüşlərini məmnunluqla xatırlayan Uilyam Leysi Svinq Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan Respublikasında yaradılmış sabitliyi və mütərəqqi miqrasiya idarəçiliyi modelini, eləcə də, ölkədə multikultural dəyərlərə verilən önəm bir daha vurğulayıb.

Dövlət Miqrasiya Xidmətinin rəisi Firudin Nəbiyev ölkəmizin bir sıra beynəlxalq konvensiyalara qoşulduğunu, o cümlədən, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə miqrasiya sahəsində qəbul olunan qanunların və hüquqi-normativ aktların ölkəmizdə əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının tam təmin edilməsinə geniş imkanlar açdığını xüsusi qeyd edib: "Bu sazişə əsasən icrasına başlanılacaq pilot layihənin əsas məqsədi könüllü olaraq öz ölkələrinə dönmək arzusunda olan, sığınacaq təmin olunmaq istəyinə rədd cavabı almış şəxslərin və həssas miqrantların mənşə ölkələrinə uğurla qayıtmaları üçün əlverişli şərait yaradılmasından ibarətdir".

S.FEYRUZOV

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring insidentsiz başa çatıb

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, dekabrın 8-də Ağdam rayonu istiqamətində yerləşən Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində keçirilən monitoring insidentsiz başa çatıb. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, monitoringi Azərbaycan tərəfdən ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Jiri Aberle,

Piter Şvedberq və Saymon Tiller keçiriblər. Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan ərazilərimizdə isə monitoringi şəxsi nümayəndənin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Xristo Kristov aparıblar.

"Heydər Əliyev və kitabxana - nəsillərdə yaşayan ənənə"

Bu mövzuda Mərkəzi-Elmi Kitabxanada Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunan tədbir keçirilib

Dünən AMEA-nın Mərkəzi-Elmi Kitabxanasında Ulu Öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunan "Heydər Əliyev və kitabxana - nəsillərdə yaşayan ənənə" adlı tədbir keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan MEK-in direktoru, tibb üzrə fəlsəfə doktoru Leyla İmanova rəhbərlik etdiyi elmi müəssisənin təmsilində Ulu Öndər Heydər Əliyevin kitabxanalarla göstərdiyi diqqətdən danışıb: "Ulu Öndərin ictimai-siyasi fəa-

liyyətinin mühüm məqsədlərindən biri müsahiblərimizdə tarixi yaddaş duyğusunu gücləndirmək, öz dilinə, ədəbiyyatına sahib çıxmaq, bununla da, əcdadlarımızın yaratdığı mənəvi sərvətlərə həqiqi varis, torpağa əsl sahib formalaşdırmaq idi. Bu baxımdan, kitabxananın hazırda üzərində çalışdığı Milli Rəqəmsal Yaddaş, Vikipediya və digər layihələr, həyata keçirdiyi elektron kataloqlaşdırma, qanunvericiliyə təkliflər və çoxlu sayda başqa təşəbbüslər MEK-ə oxucu icmasını formalaşdırmaq və akademik icmanın mərkəzinə çevrilmək imkanı verir".

Tədbir çərçivəsində Ümummilli Lider Heydər Əliyevlə bağlı MEK-ə hədiyyə olunmuş kitabların sergisində təşkil edilib. Bildirilib ki, kitabxananın sergi salonunda və akademiklər zalının Ulu Öndər Heydər Əliyev və ölkə Prezidenti İlham Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən guşəsində Ümummilli Lider irsinə dair 252 adda kitab saxlanılır.

ZÜMRÜD

BDU-da "Şərq multikulturalizmin beşiyidir" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib

Dünən Bakı Dövlət Universiteti Şərqşünaslıq fakültəsi Tələbə-Elmi Cəmiyyətinin təşkilatçılığı ilə "Şərq multikulturalizmin beşiyidir" mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib. Konfransda Ərəb folologiyası kafedrasının müdiri, akademik Vasim Məmmədliyev, Türk filologiyası kafedrasının professoru, millət vəkili Jalə Əliyeva, tanınmış

elm xadimləri və tələbələr iştirak ediblər. Konfransı giriş sözü ilə açan Şərqşünaslıq fakültəsinin dekanı, professor Elxan Əzizov multikulturalizmin əhəmiyyətindən və Şərq ədəblərinin dünya mədəniyyətindəki rolundan danışıb.

Çıxış edən Ərəb filologiyası kafedrasının müdiri, akademik Vasim Məmmədliyev qeyd edib ki, 2016-cı ilin "Multikulturalizm ili" elan

olunması olduqca mühüm hadisə idi. O, islam dininin Şərq dünyasına, eləcə də, bütün dünyaya bəxş etdiyi müsbət dəyərlərdən danışıb. Qeyd edib ki, hələ VII əsrdə ərəb cəmiyyəti cahillik bataqlığına çevrilmişdi. Məhz Məhəmməd Peyğəmbər (Ə.S.) ərəb cəmiyyətini, çirkab içində olan ərəb insanını bu bataqlıqdan xilas etdi. Azərbaycanda heç bir şəxs dininə və irqinə görə təqib olunmur. Bütün dinlərin nümayəndələri tam sərbəst şəkildə öz dini ayinlərini yerinə yetirirlər.

Daha sonra Türk filologiyası kafedrasının professoru, millət vəkili Jalə Əliyeva, BBMM-in Analitika şöbəsinin müdiri Rəşad İlyasov, Ərəb filologiyası kafedrasının professoru Nəsrulla Məmmədov, AMEA Z.Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutunun əməkdaşı, dosent Məmmədli Bəbaşlı, Ərəb filologiyası kafedrasının baş müəllimi, f.ü.f.d Heybət Heybətov və Şərqşünaslıq fakültəsinin dekanı müavini Cavanşir Məmmədov məruzə ilə çıxış ediblər.

Samir

Birmənalı şəkildə demək olar ki, bu gün Azərbaycanda həyata keçirilən məsələlərdən biri də ekoloji problemlərin həllinə, ətraf mühitin mühafizəsinə xüsusi diqqətin ayrılmasıdır. Bununla əlaqədar olaraq ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində ekoloji siyasət aparılır. Respublikamızda ekoloji siyasətə dair ilk sənəd "Dayanıqlı inkişaf" prinsiplərinə əsaslanan "Azərbaycan Respublikasının ekoloji Konsepsiyası"nın qəbul olunmasıdır. Konsepsiyada respublikamız üçün ətraf mühitin mühafizəsi baxımından üstün əhəmiyyətli olan problemlərin həlli üzrə əsas prinsiplər öz əksini tapıb. Ekoloji siyasətin əsasını qoyan xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev ölkəmizə rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə ətraf mühitin mühafizəsinə və insanların sağlamlığına təminat yaradan mütərəqqi texnologiyaya malik yeni müəssisələrin tikilməsinə, köhnə texnologiyaların yenisi ilə əvəz olunmasına, yaşıllıqların və parkların salınmasına, mütəxəssislərin hazırlanmasına xüsusi diqqət yetirmişdir. Ulu Öndərin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışından sonra Bakının yaşıllaşdırılmasına, ekoloji tarazlığın bərpasına başlanılmışdır.

Həmin illərdə imzalanan "Azərbaycan Respublikasının Ekoloji Konsepsiyası" əsasında yeni dövr üçün ekoloji strategiya müəyyənləşdirilmişdir. Sonra bunun davamı olaraq 1998-ci ildə "Ətraf mühitin mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Proqramı" qəbul edilmişdir. 2000-ci ildə isə "Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında" və "Xüsusi mühafizə olunan təbiət əraziləri və obyektləri haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları qəbul edilmişdir. Bunun ardınca 2001-ci ildə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yaradılmışdır. Bu isə, onu göstərir ki, ekoloji problemlərin həlli dövlətimizin diqqət göstərdiyi əsas istiqamətlərdəndir. Hər il 5 İyun Ümumdünya Ətraf Mühiti Günü" ölkəmizdə təntənəli şəkildə qeyd olunur. 5 İyun ətraf mühitin mühafizəsi və təbii sərvətlərdən səmərəli istifadə edilməsi məqsədi ilə təbliğat xarakterli müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Belə bir günün keçirilməsinə 11 may 1971-ci ildə dünyanın 23 ölkəsinin 2200 elm və mədəniyyət xadiminin imzası ilə BMT-nin Baş katibinə ünvanlanan müraciət səbəb olub. Onlar "ya biz çirklənməni qurtarıq, ya da çirklənmə bizi qurtarar" adlı müraciətləri ilə bəşəriyyətə ətraf mühitin çirklənməsi barədə xəbərdarlıq vermişdilər. 5 İyun Ümumdünya Ətraf Mühiti Günü'nün qeyd olunması 16 dekabr 1972-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasının 27-ci sessiyasında elan edilib. Sessiyada BMT sistemində yeni təşkilat - BMT Ətraf Mühit Proqramı (UNEP) yaradılıb. Hər il bu təşkilat tərəfindən Ümumdünya Ətraf Mühiti Günü keçirilir. Azərbaycan ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində beynəlxalq müqavilələrə qoşulmağa da böyük diqqət yetirilir. Belə ki, Azərbaycan Respublikası bu günə kimi 20-dən artıq konvensiyaya qoşulmuş, müvafiq protokollar imzalamışdır. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasəti uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti İlham Əliyev ətraf mühitin mühafizəsinə, ekoloji proqramların qəbuluna xüsusi önəm vermişdir. Məhz bu diqqətin və önəmin nəticəsi olaraq bu sahədə mövcud olan çatışmazlıqlar və problemlər tədricən öz həllini tapmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən "Ekoloji cəhətdən dayanıqlı sosial-iqtisadi inkişafa dair" və "Meşələrin bərpa edilməsi və artırılmasına dair" 2 milli proq-

Azərbaycanda ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi prioritet istiqamətlərdəndir

ram, daha sonra 2003-2004-cü illərdə isə "Abşeron yarımadasında təbii daş yataqlarının səmərəli istifadəsi və inkişafı", "Yay-qış otlaqlarının, biçənəklərin səmərəli istifadə olunması və səhrələşmənin qarşısının alınmasına dair" və "Azərbaycan Respublikasında Hidrometeorologiyanın inkişafı"na dair 3 Dövlət Proqramı təsdiq olunmuşdur və həyata keçirilir. 2006-cı ildə Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair 2006-2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər Planı"nı təsdiq etməsi ilə ekoloji tədbirlərin sistemli şəkildə həyata keçirilməsi dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən birinə çevrilib. Bakı şəhərinin və Abşeron yarımadasındakı yaşayış massivlərinin kanalizasiyalaşdırılması, mövcud təmizləyici qurğuların yenidən qurulması və yeni təmizləyici qurğuların tikilməsi istiqamətində tədbirlər görüldü. 2009-cu ilin sonunda Hövsan Aerasiya Stansiyasının istifadəyə verilməsi və buxtaya axıdılan kanalizasiya sularının qarşısı alınaraq, aerasiya stansiyasına yönəldilməsi, Bakı buxtasının tədricən təmizlənməsinə müsbət təsir edib. Prezident İlham Əliyevin 2010-cu ili ölkədə "Ekologiya ili" elan etməsi bu sahəyə diqqəti daha da artırmışdır. Görülən tədbirlər, həyata keçirilən məqsədyönlü ekoloji siyasət nəticəsində, son illərdə ölkəmizdə milyonlarla ağac ekilib, yeni park və xiyabonlar salınıb. Bütün bunlar ətraf mühitin qorunmasına xüsusi diqqətin göstəricisi sayıla bilər.

Heydər Əliyev Fondu ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində mühüm layihələr həyata keçirib

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın

təşəbbüsü ilə 2011-ci il iyulun 12-dən fəaliyyətə başlayan İDEA - Ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Beynəlxalq Dialoq Kampaniyası çərçivəsində ölkəmizdə ətraf mühitin qorunması sahəsində görülən işlər Azərbaycanda ekoloji problemlərə verilən önəmin göstəricisidir. Heydər Əliyev Fondunun ekologiyanın, ətraf mühitin qorunmasına xidmət edən "Hərəməz bir ağac ekək" layihəsi də bu sahəyə böyük töhfələr vermişdir. Fondun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən bu layihə çərçivəsində ətraf mühitin qorunması, təbiətdən, yeraltı sularından, mineral xammal ehtiyatlarından və yerüstü sərvətlərdən səmərəli istifadə edilməsi, onların bərpası və mühafizəsi, bioloji müxtəlifliyin qorunub saxlanılması məqsədi ilə ölkəmizdə hektarlarla sahə yaşıllaşdırılmışdır. Vaxtaşırı olaraq Bakıda və bölgələrdə iməciliklərin keçirilməsi ilə ağacəkmə kampaniyaları həyata keçirilir. Ötən il, eləcə də, bu il 5 İyun Ətraf Mühit Günü ilə əlaqədar olaraq Bakının Binəqədi, Sabunçu, Səbail rayonlarında eləcə də, Bakı-Quba magistral avtomobil yollarının ətrafında salınmış yaşıllıqlara qulluq göstərilməsi məqsədilə iməciliklər keçirilmiş, eyni zamanda, respublikanın rayonlarında da ictimaiyyətin iştirakı ilə bu kimi tədbirlər təşkil olunmuşdur. Bununla yanaşı, salınmış yaşıllıqlarda və ətraf ərazilərdə mövcud olan meşət tullantılarının təmizlənməsi üçün şagirdlərin, tələbə-gənclərin iştirakı ilə iməciliklər keçirilmişdir.

Ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədilə qanunvericilik bazası möhkəmləndirilib

Azərbaycanda ekoloji təhlükə-

sizliyin təmin edilməsi məqsədi ilə mühüm qanunvericilik bazasının yaradılması da müsbət nəticələr verib. Milli Məclis tərəfindən qəbul olunan "Ətraf mühitin mühafizəsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu" buna misal ola bilər. Qanun ətraf mühitin mühafizəsinin hüquqi, iqtisadi və sosial əsaslarını müəyyən edir. Qanunun məqsədi ətraf mühitin ekoloji tarazlığının mühafizəsi sahəsində ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsindən, təbii ekoloji sistemlərə təsərrüfat və başqa fəaliyyətin zərərli təsirinin qarşısının alınmasından, bioloji müxtəlifliyin qorunub saxlanılmasından və təbiətdən istifadənin səmərəli təşkilindən ibarətdir. Qanunun aliliyindən çıxış edən Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ötən il ərzində ekoloji qanun pozuntularına görə 2562 akt və 820 protokol tərtib olunmuş və aşkar edilmiş nöqsanların aradan qaldırılması üçün 1095 müddətli məcburi göstəriş verilmişdir. Qanun pozuntusuna yol verdiklərinə görə hüquqi və fiziki şəxslərə qarşı, ümumilikdə 6058978,1 manat məbləğində cərimə tətbiq edilmişdir. Ətraf mühitə dəymiş ziyanla bağlı 1956963,47 manat məbləğində iddia qaldırılmışdır. Əmələ gələn tullantıların ətraf mühitə (torpaq, su, atmosfer) atılmasına və axıdılmasına görə hüquqi və fiziki şəxslərə, idarə və müəssisələrə 1097725,22 manat məbləğində ödəmə tətbiq edilmişdir. Tədbir görülməsi üçün hüquq mühafizə orqanlarına göndərilmiş 172 işdən 50-nə, icra qruplarına ünvanlanmış 536 işdən 254-nə, məhkəmələrə göndərilmiş 180 işdən 126-na baxılaraq müvafiq tədbirlər görülmüşdür. "Azərbaycan Respublikasında ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına dair 2006-2010-cu illər üçün Kompleks Tədbirlər Planı"nın təsdiq olunması ətraf mühitin mühafizəsi üçün mühüm tədbirlərdən hesab olunur. Kompleks Tədbirlər Planı əsasında Bakı və ətrafında, Abşeron yarımadasında günbəgün ağırlaşan, hətta ekoloji böhran xarakteri almağa

başlayan çirklənmənin qarşısını almaq üçün strateji əhəmiyyət kəsb etdi. Bununla paytaxt ətrafında uzun illərdir mövcud olan neft gölməçələri, meşət tullantılarının primitiv formada yandırılması nəticəsində paytaxtın üzərini və Abşeron yarımadasını bürüyən qalın tüstü dumanı, çirkab sularının təmizlənməsi və axıdılması üçün yetərli infrastrukturun mövcud olmaması ekoloji böhran təhlükəsi yaradırdı. Azərbaycan Prezidenti tərəfindən təsdiq edilmiş həmin planda yaranmış vəziyyətin təhlili əsasında ətraf mühitin mövcud vəziyyətinin bərpasına yönəldilmiş bütün əsas fəaliyyət istiqamətləri öz əksini tapmışdır. Belə ki, Bakı Buxtasının, Bibiheybət zonasının, Ulu Öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan Beynəlxalq Hava Limanının ətrafının, Abşeron yarımadasının göllərinin, neftlə çirklənmiş torpaqların, lay suları altında qalmış sahələrin və digər istehsal tullantıları ilə çirklənmiş ərazilərin ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, bərk meşət tullantılarının idarə olunması sxemində uyğun Bakı və Sumqayıt şəhərlərində formalaşan tullantıların idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi və s. məsələlər tədbirlər planında əks olunmuşdur. 2011-ci ildə təsdiq edilən "Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair yeni Dövlət Proqramı"nda da ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına yönələn layihələr, o cümlədən, paytaxt ətrafındakı neft və çirkab suları ilə çirklənmiş göllərin təmizlənməsi, qurudulması məsələləri əksini tapır. Görülən bu kimi məqsədyönlü tədbirlər əhalinin sağlamlığını qorunmasına xidmət edir.

Jalə Bayramlı, Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün verilir

9 dekabr 2016-cı il

Bəs Əli Kərimlinin çağırışına “dəstək” verənlərin ərizəsi hardadır?

AXCP sədri Əli Kərimli bir neçə gün bundan öncə sosial şəbəkələr vasitəsilə müraciət yaymışdı. Müraciətdə qeyd olunurdu ki, guya ölkənin bu çətin vəziyyətində yeganə çıxış yolu AXCP-yə üzv olmaqdır. Gülməlidir, deyilmi? Bütün dünyanı bürüyən iqtisadi böhrandan çıxış yolunu AXCP-yə üzv olmaqda görən bu adamların iddiaları ilə imkanları üst-üstə düşürmü? Lakin məsələ bununla bitmədi.

Axi Ə.Kərimlinin “Azadlıq.info”da, eləcə də, sosial şəbəkələrdəki səhifələrində etdiyi müraciətə elə cəbhəçilərin özləri tərəfindən bir “cavab” hazırlamaq, guya insanların bu müraciətdən sonra kütləvi şəkildə AXCP-yə üzv olmaq üçün ərizələr yazdıqlarını car çəkmək lazım idi, ya yox!? Belə də oldu. Cəmi iki gün sonra, 8.12.2016-cı il tarixində “Azadlıq.info”nun mənsətinə belə bir yazı (daha doğrusu, dezinformasiya) yer-

ləşdirdilər: “Əli Kərimlinin çağırışına böyük reaksiya...”. Yazıda daha sonra qeyd olunur: “AXCP sədrinin dəvətindən sonra partiyaya üzvlük üçün 300-dən çox müraciət daxil olub. AXCP sədri Ə.Kərimli ötən gün feysbuk səhifəsində vətəndaşları siyasi fəallığa və təmsil etdiyi partiya üzvlüyə çağıraraq müraciət yayıb, üzv olmaq istəyənlər üçün də elektron ərizə formasını əlavə edib. Müraciət böyük əks-səda doğurub və maraqla qarşılanıb. Elə Ə.Kərimlinin öz səhifəsində müraciətə yüzlərlə rəy yazılıb, çağırış təqdir olunub”.

Cəbhəçilər dərc olunan bu yazının linkini sosial şəbəkələrdə paylaşaraq özlərindən yeni “qəhrəman” obrazı yaratmaqda idilər. Statusun şərh bölümünə AXCP-yə üzv olmaq üçün müraciət edən şəxslərdən birinin ərizəsinin şəklini çəkilib qoyulmasını xahiş etdik. Əvəzində yenə də təhqir eşitdik. Çünki belə bir şey olmayıb. Ağılı başında olan heç kim işini-gücün atıb AXCP-yə üzv olmaq, özü də belə bir zamanda. Elə bir zamanda ki, xalqın nə Ə.Kərimlini, nə

də ona bənzər birini görməyə gözü, eşitməyə qulağı yoxdur. Tükənmiş, bitmiş, iddialarının əsirinə çevrilmiş, iqtidarda olduqları dövrdə dövləti darmadağın etmiş, torpaqlarımızı düşmənlərə peşqəş etmiş, dövlət büdcəsini xarici dövlətlərə daşımış müxalifətə kiminsə inanması, hələ bir üzv olmaq üçün ərizə verməsi tamamilə absurddur! 10 ildən artıqdır ki, müxalifət düşərgəsində özünə yer tapa bilməyən, bütün siyasi rəngləri üzünə hopduran Qurban Məmmədovun Ə.Kərimliyə “dəstək” verməsi lətifəsindən iki saat sonra eşidilən gülüş təsiri bağışlayır: “İndiki vəziyyətdən qansız-qadasız, ən az ziyanla çıxmağın yolu da budur. Hamı AXCP-yə üzv olsun, ya da “Milli Şura” ətrafında birləşsin”. Bu Q.Məmmədovun fikridir.

O kəsin ki, bir neçə ay bundan öncə “Milli Şura”-ni “duşvannası” adlandıraraq demişdi ki, bu qurumda soyuq su qəbul edib, müxalifətin əsl xislətinə bələd olursan. 2013-cü ildən bu günə qədər o, Ə.Kərimli ilə ən çox problem yaşayan şəxslərdən biri olub. Hətta doğma qardaşı ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu ilə aralarındakı soyuq münasibətə görə həmişə Ə.Kərimlini ittiham edən Q.Məmmədovun bu gün “canfəşanlıq” etməsi başadüşülən deyil.

Əgər cəbhəçilərə, konkret desək, Ə.Kərimliyə inansa, bu gün AXCP-nin ən azı 15-20 milyon üzvü olmalı idi. Hələ hər il yüz minlərlə insanın AXCP-yə üzv olmaq üçün müraciət etdiyini bildiren partiya sədrinin mitinqlərdəki çıxışlarında emosiyaları demirik. Biz təklif edirik ki, AXCP-yə üzv olmaq üçün 300-dən artıq ərizənin yazıldığını iddia edən partiyanın gənclər komitəsinin ali məclis sədri Ruslan Nəsirli, heç olmasa, o ərizələrdən birinin fotosunu sosial şəbəkələrdə yerləşdirsin.

SAMİR

Müxalifət niyə bir-birinə dəydi?

Maraqlı səbəblər üzə çıxdı

Son günlər Tarif Şurasının kommunal xidmətlərinin qiymətlərinin qaldırılması ilə bağlı verdiyi qərardan sonra bir sıra müxalifət partiyalarının rəhbərləri məlumat-sız şəkildə və sözügedən məsələnin dərinliklərinə varmadan, eləcə də, ucuz siyasətlərinin reklamı üçün fürsətcillik edib, siyasi dividend toplamağa cəhd edirlər. Bu arada daha bir maraqlı fakt məlum olub. Məsələ ondadır ki, digər 12 müxalifət partiyasının dekabrın 3-də ADP qərarında sözügedən məsələ ilə bağlı tədbir keçirməsi və oraya AXCP, Müsavat, AMİP və partiyaların qatılmaması düşərgədəxili ittihamları daha da qızıdırıb. Hələ ki, bütün müxalifət cəməsində yeganə reaksiyadır.

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu:

“Mənasız söz yığnağından başqa heç nə danışmırlar”

Həmin tədbirdə də partiya liderlərinin çıxışları olsa da, sonrakı addımların nədən ibarət olacağı, belə tədbirlərin davamının olub-olmayacağı barədə qəti bir qərar qəbul edilməyib. Maraqlı məqamlardan biri də, tədbirin ADP-nin qərarında keçirilməsinə baxmayaraq, ondan bir gün öncə Sərdar Cəlaloğlunun düşərgədəşlarına qarşı sət ittihamlara çıxış etməsidir. Belə ki, onun fikrincə, hakimiyyət təmsilçiləri ortaya arqumentlər qoysalar da, müxalifət partiyalarının rəhbərləri bu arqumentlərə qarşı heç bir fikir ortaya qoya bilmirlər. SİTAT: “Həmişəki kimi, mənasız söz yığnağından ibarət tənqid yağdırmaqdan başqa heç nə bilmirlər, hökumətə heç bir proqram və təkliflər paketi təqdim etmirlər”.

“Ağ Partiya” sədri Tural Abbaslı:

“Bunlar müxalifət adını işğal ediblər”

Sözügedən prosesdə başqa diqqətçəkici məqam “Ağ Partiya”-nın sədri, sabiq müsavatçı Tural Abbaslının fikirləridir. O, ADP-nin qərarında keçirilən toplantıda tədbirə qatılmaqdan imtina etmiş müxalif siyasi təşkilatları “bir atımlıq barıt” deyimi ilə suçlayıb və məsələlərə yalnız siyasi dividend baxımından yanaşma nümayiş etdirdiklərini vurğulayıb. Partiya sədri, xüsusilə, AXCP, Müsavat və AMİP-i ittiham atəşinə tutub: “Təəssüf ki, özlərini güclü lider adlandıran, özlərini güclü qurumlar hesab edən bəzi partiyalar siyasi konyukturadan kənara çıxma bilmirlər, “bu vəziyyətdən, filan tədbirdə iştirak edib-etməməkdən nə cür dividend götürürəm” düşüncəsi ilə hərəkət edirlər...”

Abbaslı ittiham etdiyi tərəfləri “keçi can hayında, qəssab piy axtarır” prinsipi ilə əlaqələndirərək deyib ki, onlar öz missiyalarına (müxalifətçiliyə-R.R.) xəyanət edirlər: “Bunlar da o yeri işğal ediblər, lakin o yerin tələblərinə uyğun hərəkət etmirlər. Bu, kəskin şəkildə qınanmalıdır, deyilməlidir ki, bəs sən hansı gündə ortaya çıxacaqsan? Nə vaxt intriqaları dayandıracasın?”

Beləliklə, müxalifətçi partiya sədri əlinə düşən imkandan maksimum qaydada yararlanaraq, yuxarıda adları çəkilən və “ana müxalifət” partiyası adına iddialı olduqlarını bəyan edən partiya “liderlərini” kabinet davası etməkdə ittiham edib və bildirib ki, korporativ siyasi maraqlardan çıxma bilməyənlər heç vaxt ciddi uğurlar əldə edə bilməyəcəklər və xalqa da heç bir xeyirləri dəyməyəcək. Hətta növbəti seçkilərdə bu kimi müxalifət partiyaları, ümumiyyətlə, kənarda qalacaq.

Göründüyü kimi, müxalifət düşərgəsi hansı cinahda dayanmasından asılı olmayaraq, bir-birinə deyib və bu bir daha sübut edir ki, düşərgədə vəziyyət get-gedə daha da gərginləşmək üzrədir. Hətta hakimiyyət əleyhinə “maraqlar” belə, onların bir araya gəlmələrinə səbəb olmur və bunu biz deyil, isbat olunduğu kimi, müxalifətçilərin özləri etiraf edirlər.

Rövşən RƏSULOĞ

Obamadan ŞOK etiraf: “İŞİD-i biz böyütdük”

ABŞ Prezidenti Barak Obama ölkəsinin İŞİD-in böyüməsində rolunu etiraf edib. Axar.az xəbər verir ki, Obama Florida ştatının Tampa şəhərində çıxışı zamanı terrorla mübarizədən danışdı. “İŞİD-ə qarşılıq verərkən 2003-cü ildə ABŞ ordusunun İraqa müdaxiləsi zamanı buraxılan səhvləri təkrarlamaq istəmədik. Bu da İŞİD-in böyüməsində rol oynadı. ABŞ ordusuna üstünlük verməkdənsə, yerli silahlı qrupları dəstəklədik və nəticədə 70 ölkədən ibarət beynəlxalq koalisiya yaratdıq”, - Obama qeyd edib.

NATO rəhbəri: “Rusiyanın hücumlarından narahatıq”

“Biz Suriyada Əsəd rejimi və Rusiyanın hücumlarından narahatıq”. Axar.az xəbər verir ki, bunu jurnalistlərə açıqlamasında NATO Baş katibi Yens Stoltenberq söyləyib. Alyans rəhbərinin fikrincə, rəsmi Dəməşq hücumları dayandıraraq Hələbə humanitar yardımın çatdırılmasına mane olmamalıdır: “Böhranın diplomatik yolla həllində istənilən əngəl çoxlu sayda insanın əziyyəti çəkməsinə səbəb olacaq. Əsəd rejimi və Rusiyanın hücumları ilə dərinləşən humanitar fəlakət bundan sonra da davam edəcək”.

ABŞ-da silahlı insident: Bir polis ölüb, digəri yaralanıb

ABŞ-in Amerikus şəhərində (Corciya ştatı) baş verən silahlı insident nəticəsində bir polis əməkdaşı ölüb, digəri yaralanıb. Fox News” telekanalının xəbərində deyilir ki, hadisə yaşayış komplekslərinin birində qeydə alınıb. Cinayətkarın şəxsiyyəti müəyyənləşdirilib. Onun tutulması istiqamətində istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir. Hadisənin motivi hələlik məlum deyil.

Almaniya səfiri Türkiyə XİN-ə çağırılıb

Almaniyanın Ankaradakı səfiri Mertin Erdmann Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyinə çağırılıb. Anadolu agentliyi xəbər verir ki, səfir Türkiyə parlamentinin vitse-spikeri Ayşe Nur Bahçekapılının Almaniya aeroportunda saxlanılması ilə əlaqədar çağırılıb. Türkiyə mənbələrinə görə, diplomatik pasportunu oğurladan vitse-spiker hava limanında hüquq mühafizə əməkdaşlarının kobud davranışı ilə qarşılaşıb, daha sonra isə saxlanılıb. Almaniya səfirinə hadisə ilə bağlı Türkiyə XİN-nin narazılığı çatdırılıb.

İnternetdə şəxsi hüquqların müdafiəsi

Rəsmi sənədlərdə "şərəf" sözünün saxlanması əsas səbəbi milli nümayəndə heyətlərinin şərəf və ləyaqətə insanın cəmiyyətdəki mövqeyinin iki müxtəlif aspektindən yanaşması oldu: reputasiya, bu, insanın peşəkar və sosial statusu anlamında çıxış edir, şərəf isə daha çox əxlaqi sferaya aid olunurdu. Bu, o deməkdir ki, məsələn, şəxsin yalan olaraq səriştəsizlikdə ittiham edilməsi onun reputasiyasına zərər vurur, şəxsin oğurluqda ittiham olunması isə, daha çox onun şərəf məsələsidir.

Müasir elmi fikir sahibləri isə hesab edirlər ki, "reputasiya" termini hər iki aspekti, yəni o, insanın cəmiyyətdəki həm əxlaqi, həm də sosial və professional statusunu ifadə edir. Şərəf termininə cəmiyyətin özünü kimi insanın əxlaqi, mənəvi, mədəni keyfiyyətlərinə başqa şəxslərə, dövlətə, ictimaiyyətə münasibətinə görə ona verilən sosial qiymət kimi anlayış verilir. Ləyaqət dedikdə isə, şəxsiyyətin özünü qiymətləndirməsi, onun öz şəxsi keyfiyyətlərini, qabiliyyətlərini, dünyagörüşünü, yerinə yetirdiyi borcunu və öz ictimai əhəmiyyətini dərk etməsi başa düşülür. Şərəf və ləyaqət kateqoriyaları insana münasibəti müəyyən etməklə, onun mənəvi keyfiyyətlərinin qiymətləndirilməsi kimi çıxış edir.

Şəxsi həyat hüququ isə fərdin cəmiyyətdəki hörmət və şəxsiyyətini qoruyan və inkişaf etdirən dəyərlərin məcmusu hesab olunur. Bu hüquqi kateqoriya Avropa Konvensiyasının 8-ci maddəsi çərçivəsində tənzimlənir: "Şəxsi və ailə həyatına hörmət hüququ" adlanan həmin maddənin 1-ci bəndinə görə, "hər kəs öz şəxsi və ailə həyatına, mənzilinə və yazışma sirlirinə hörmət hüququna malikdir".

S.Məcidi göstərir ki, nəzəriyyədə informasiyanın əldə olunmasına münasibətdə şəxsi həyatın üç başlıca sahəsi qeyd olunmuşdur: şəxsin ümumi, özəl və gizli həyatına dair informasiyalar. Ümumi həyata dair informasiyalar dedikdə, başqaları tərəfindən bilinməsi mümkün olan, şəxsin sosial həyatına aid (gəzintiyə çıxması, kinoya, bazaraya getməsi və s.) və cəmiyyət üçün açıq olan məlumatlar başa düşülür. Özəl həyatla bağlı məlumatlar şəxsin ailəsi, yaxınları, dostları və tanışları ilə bölüşmək istədiyi informasiyalar hesab olunur. Gizli həyata aid məlumatlar dedikdə isə, şəxsin başqaları tərəfindən bilinməsi qadağan olan, gizli duyğu və istəklər

ri, ümidləri, arzuları, intim həyatı, yazışmaları, şəxsi danışmaları və xarici mühitlə əlaqəli məlumat və hadisələr başa düşülür (şəxsin yazışmaları - eşq məktubu, elektron söhbət, teleqraf xətirə dəftəri və s.). Qeyd olunanlardan yalnız ümumi həyat sferasına daxil olan məlumatlar qanunla qorunmur, qalan ikisi isə - özəl və gizli həyat sferası ilə əlaqədar məlumatlara hər kəsin, o cümlədən, jurnalistin çatım hüququ qanunla məhdudlaşdırılır.

S.Məcidi yazır: "Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının (18 mart 2009-cu il tarixli dəyişikliklər də daxil olmaqla) 32-ci maddəsində şəxsi həyatla əlaqədar deyilir: "Hər kəsin şəxsi və ailə həyatının sirlərini saxlamaq hüququ vardır. Qanunla nəzərdə tutulan hallardan başqa, şəxsi və ailə həyatına müdaxilə etmək qadağandır. Hər kəsin şəxsi və ailə həyatına qanunsuz müdaxilədən müdafiə hüququ vardır. Öz razılığı olmadan kimsənin şəxsi həyatı haqqında məlumatın toplanılmasına, saxlanılmasına, istifadəsinə və yayılmasına yol verilmir. Qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, heç kəs onun xəbəri olmadan və ya etirazına baxmadan izlənilə bilməz, video və foto çəkilişinə, səs yazısına və digər bu cür hərəkətlərə məruz qoyula bilməz. Qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, hər kəs onun haqqında toplanmış məlumatlarla tanış ola bilər. Hər kəsin onun barəsində toplanmış və həqiqətə uyğun olmayan, tam olmayan, hələ, qanunun tələbləri pozulmaqla əldə edilmiş məlumatların düzəldilməsini və ya çıxarılmasını (ləğv edilməsini) tələb etmək hüququ vardır.

Həmçinin, Azərbaycan Respublikasının KİV haqqında Qanununun 60-cı maddəsi də vətəndaşların şəxsi həyatına qəsd edən şəxsi mülki, inzibati, cinayət və digər məsuliyyət daşıyaçağı barədə xəbərdar edir".

İnternetdə şəxsi həyata müdaxiləyə dair xarici məhkəmə qərarlarında da mühüm əhəmiyyətli məsələlərdən bəhs edilir. Belə ki, Almaniyaya Federal Konstitusiyaya Məhkəməsinin şəxsin internetdə fərdi yazışmaları, onlayn axtarış, konfidensiallığın qorunması və informasiya texnikası sistemlərinin bütövlüğü ilə bağlı qərarında hər hansı bir elektron poçt ünvanına və ya qapalı çat otağına giriş əldə etmək üçün keylogging (açarla qeydiyyatdan keçmə) vasitəsilə əldə olunan paroldan ("password") istifadə olunmaqla edilən müdaxilə qanunsuz hesab edilir.

Beləliklə, şərəf, ləyaqət və reputasiyanın müdafiəsi şəxsi həyata hörmət hüququnun tərkib hissəsi olmaqla, bu dəyərlər heç bir halda İnternetdə müdaxilə

predmeti ola bilməz. Bütün hallarda İnternetdə şəxsi həyatın işıqlandırılması fərd və ya ictimai-siyasi xadim olmasına baxmayaraq, elektron istifadəçidən ehtiyatlı yanaşma və xüsusi hüquqi bilgi tələb edir. Eyni zamanda, qanunvericiliyə görə şəxsi həyat hüququna qəsd edən fərdlər mülki, inzibati, cinayət və digər məsuliyyət daşıyacaqlar.

Sosial şəbəkələr insanlararası münasibətlərdə unikal informasiya-kommunikasiya mühiti olduğuna görə hazırda burada hüquq normalarından daha çox özünəməxsus sosial davranış qaydaları üstünlük təşkil edir. Daha doğrusu, dövlətlər bu şəbəkəyə total müdaxilə etmədən proseslərə fərdlər və sosial qruplarla bərabər hüquqlu şəxslər və ya subyektlər kimi qatılırlar.

Sosial şəbəkələrin özünəməxsus yazılmamış etik davranış prinsipləri mövcuddur ki, oraya qatılan hər kəs bu qaydalara könüllü surətdə əməl etmək məcburiyyətində qalır. Burada ictimai qanun əsas tənzimləyici rolunda çıxış edir. Prof. R.Əliquliyevin qeyd etdiyi kimi, sosial şəbəkə servisləri istifadəçilərin davranışını da ciddi şəkildə dəyişmək gücündədir. Bu servislərin kontent, xidmətlər, əlyətərliklik, əhatə etdiyi auditoriya və ərazi baxımından inkişafı cəmiyyətə təsirini yeni üsul və vasitələrinin meydana çıxmasına səbəb olur. Onlar insanların, təşkilatların və dövlətin qarşılıqlı əlaqəsi üçün yeni imkanlar yaradır.

İnternet fiziki hadisə kimi müstəqil inkişaf edir, yəni özünü tənzimləyir. Ona görə də burada etik məsələlərin meydana gəlməsi təbiidir. Eyni zamanda, bu məkanda mövcud olan etik qaydalar adi etik normalardan fərqlənəcək. Daha doğrusu, şəbəkə etikası öz inkişafı baxımından adi ictimai etikanı qismən qabaqlayır.

S.Məcidi yazır: "Sosial şəbəkələr, qeyd etdiyimiz kimi, özünün unikal keyfiyyətlərinə görə digər kiberməkən istifadəçilərindən fərqləndiyinə görə şəbəkələrdə çalışan şəxslər üçün aşağıdakı etik qaydaların mövcudluğu qəbul edilmişdir:

- 1) Dərk edin ki, siz insanla ünsiyyətdəsiniz.
- 2) Real həyatda mövcud olan davranış standartlarının tərəfdarı olun.
- 3) Dərk edin ki, siz kiberməkəndəsiniz.
- 4) Digər şəxslərin vaxtına və imkanlarına hörmət edin.
- 5) İmcinizi qoruyun.
- 6) Başqalarına edə biləcəyiniz yardımı edin.
- 7) Konfliktlərə imkan yaratmayın.
- 8) Şəxsi yazışmalar hüququ-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

na hörmətlə yanaşın.

9) Öz imkanlarınızdan sui-istifadə etməyin.

10) Başqalarının səhvlərini bağışlamağı bacarın.

Bundan başqa, sosial şəbəkələrdən istifadə edərkən, müəyyən prinsipləri əldə rəhbər tutmaq lazımdır".

S.Məcidi fikrincə, sosial şəbəkədə öz profilində başqasının şəklini onun icazəsi olmadan yerləşdirmək olmaz. Əgər o, bunları kiməsə göstərməyi lazım bilərsə, yəqin ki, onu şəbəkəyə özü yerləşdirirdi.

* Heç bir halda öz dostlarınızın sizə açıq, lakin başqaları üçün qapalı olan profilindən informasiya və şəkilləri digər şəxslərə ünvanlamayın. Çünki dostlarınız bu materialların kimin görə bilməsi məsələsini özləri həll etmək hüququna malikdirlər.

* Digərlərinin şəxsi məlumatlarına əsasən, qeydiyyatdan keçməyin. Əgər inkoqno (adın bildirilməməsi) saxlamaq istəyirsinizsə, şərti adlardan istifadə edin. Ən yaxşı halda, fotoqrafiya yerini boş saxlayın, başqa şəkillərdən, xüsusilə, bu real insanlara məxsusdursa, istifadə etməyin. Şəklilə yüklənməsi zəruri olan hallarda isə məşhur şəxslərin fotolarından istifadə edin.

* Öz profilinizdə ali təhsil və ya iş yeriniz haqqında qeyri-dəqiq məlumatlar göstərməyin. Çünki tanışlarınız və kolleqaları-

nız şəbəkədə barənizdə axtarış verən zaman narahatlıq hiss edəcəklər.

* Digər şəxslərə həddindən artıq uzun ictimai məlumat ünvanlamayın, eyni zamanda, ümumi istifadə üçün nəzərdə tutulmayan informasiyaları oraya qoymayın. Bu halda ən yaxşısı şəxsi yazışmalar funksiyasından istifadə edin.

* Sizi öz dostluğuna qəbul etməyən şəxslərə sakit münasibət bəsləyin. Dostluq təklifinin iki dəfə rədd edilməsi əmin olmağa kifayət edir ki, istifadəçi öz şəxsi informasiyasının sizin üçün açıq olmasını istəmir.

* Şərti adlardan istifadə edərkən, xüsusi olaraq, öz dostlarınıza qəsdən yalan məlumat ünvanlamayın.

Şərti adlar yalnız şəxsi məlumatların müdafiəsi nöqtəyindən yolveriləndir, lakin heç bir vaxtla həmsöhbətin aldılması üçün nəzərdə tutulmamışdır.

Beləliklə, sosial şəbəkələrin nəinki müasir insan həyatında, eləcə də, ictimai-siyasi həyatda rolu və faydalarını nəzərə alaraq, bu məkən unikal informasiya-kommunikasiya mühiti hesab olunur və burada hüquq normalarından daha çox özünəməxsus sosial davranış qaydaları və prinsipləri üstünlük təşkil edir.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Artıq "Instagram"da şərhləri deaktiv etmək mümkün olacaq

"Instagram" xidmətinə bir sıra yeni funksiyalar əlavə edilib. Belta.by saytı xəbər verir ki, artıq istifadəçilər öz şəkillərinə yazılan şərhləri deaktiv edə biləcəklər. Həmçinin onlar fotoxidmətdə bəyəndikləri şərhləri "like" etmək imkanı qazanacaqlar. Məlumatda bildirilir ki, bu, yeganə yenilik deyil. "Instagram"da istifadəçini "blok" etmədən onu abunəçilər siyahısından silmək mümkün olacaq və bu halda istifadəçi heç bir xəbərdarlıq almayacaq. Mobil proqramın yeni versiyası dekabrın 6-dan istifadəçilərin bir hissəsi üçün əl-yetərlidir, digər istifadəçilər isə hələ bir neçə həftə gözləməli olacaqlar.

Diqqət: Stressə qarşı bunlara əməl edin

Yeni cür qidalanmaq, qeyri-kafi karbohidrat qəbul etmək, həddindən artıq yağlı yemək, spirt və çox kofein qəbulu depressiyani artırır, uzun müddət ac qalmaq və nizamsız bəslənmə qan şəkərinə aşağı salır, əsəbilik və dözümsüzlük kimi vəziyyət yaradır. Bunun qarşısını almaq üçün rahatlığı təmin edən maye içkilərə üstünlük verilməlidir. Xüsusilə bitki çaylarından alma çayı və melisanın sakitləşdirici xüsusiyyətləri vardır. Həkimlər sağlam qidalanmanın stressi azaltdığını və stressin immunitet sistemini zəiflədiyini deyir. Çox dəmli çay və həddindən artıq qəhvə və ya kola qəbulu, çox turşu və kofein qəbuluna səbəb olur. Bu da öz növbəsində qanazlığı və dəmir çatışmazlığına yol aç bilər. Stress dövründə immun sistemin zəifləməsi nəticəsində infeksiya və xəstəliklərə yaxalanma sıxlığı artır. İstanbullu pəhriz mütəxəssisi kimi tanınan Aydın Selçuk bildirib ki, məhdudlaşdırılan və maneə törədən hadisələr qarşısında reaksiyaların yaratdığı stressdən azad olmaq və əsəbləşməmək üçün gündə ən az bir pay zülallı və bol C vitaminli qidalara yer vermək olar. Düzgün qidalanmadan başqa dərin nəfəs texnikaları, boyun və bədən hərəkətləri, erkən saatda orta templi yürüş də ən yaxşı müalicə üsullarından biri hesab olunur.

Alimlər: Uşaqların əqli inkişafı üçün balıq çox önəmlidir

Balıqda olan zülal, D vitamini, fosfor və kalsium kimi bədən üçün lazımlı maddələr bir sıra xəstəliklərə faydalıdır. Prof. Dr. Arslan, "Balıq xüsusilə zülal və Omega 3 yağları cəhətdən çox zəngindir deyib. Bunlar, uşaqlarda sürətli olan beyin və göz inkişafında çox əhəmiyyətlidir. Həzmi asanlaşdırdığı üçün 7-ci aydan etibarən körpələrə balıq haşlanaraq ya da püre halında qida kimi verilməlidir. Bir sıra xəstəliklərdə faydalı olduğu üçün həkimlər tərəfindən həftədə iki dəfə yeyilməsi məsləhət bilinən balıq depressiya ilə mübarizədə də çox faydalıdır. Enerji qaynağı olan balıq yorğunluğu aradan qaldırır, stressi azaldır. Aparılan tədqiqatlar nəticəsində məlum olub ki, balığın depressiya əlamətləri olan həyəcan, kədər və halsızlığı minimuma endirir. Onuda qeyd etmək lazımdır ki, balıq dəriyə müsbət təsir göstərərək qocalma prosesini yavaşladır. Ürək fəaliyyətini lazımi səviyyədə qoruyan balıq, uşaqların əqli inkişafı üçün də vacib olan qidadır. Yaddaş və hafizə xəstəliyi riskini azaltmaq istəyənlərə də mütləq balıq yemək məsləhət bilinir. Tərkibində A, C, E və B qrupu vitaminləri ilə bərabər, kalsium, dəmir, maqnezium, fosfor, kalium və selenium mineralları olan balıq, eyni zamanda, protein mənbəyidir. Balıq yağı özündə omeqa-3 yağ turşularını ehtiva etdiyi üçün ən zəngin qidalar siyahısındadır.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Korreksiyaedici təlim ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Şahin Şahinoğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Başsağlığı

"SƏS" Media Qrupu adından Bəhruz Quliyev Umud Mirzəyevə atası Rəhim kişinin vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Allah rəhmət eləsin!

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 5500

SƏS

Son səhifə

9 dekabr

Nazir: "Bakı-2017" də xarici mütəxəssislər I Avropa Oyunlarındakından 10 dəfə az olacaq

"2017-ci ildə Azərbaycanda keçiriləcək IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının açılış mərasimində 5 aydan bir qədər çox vaxt qalıb. Oyunların ən əsas işləri bu gündən başlayacaq". SİA-nın məlumatına görə, bunu gənclər və idman naziri, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının icraçı direktoru Azad Rəhimov Oyunlara hazırlıq çərçivəsində Bakıda keçirilən "Chef de Mission" seminarından sonra təşkil olunan mətbuat konfransında deyib. O qeyd edib ki, "Bakı-2017"nin hazırlığı üçün planlaşdırılan işlər qrafik üzrə aparılır: "Hazırlıq işlərində gecikmə yoxdur. Bütün işlər plan üzrə davam edir. Missiyanın rəhbərləri üçün seminarlar çox önəmlidir. Onların sualları bizim üçün vacibdir və onlara cavab tapmalıyıq. Bakıda 50 ölkədən 71 nümayəndə toplanıb. İstədik ki, 57 İslam ölkəsinin hamısı oyunlarda iştirak etsin". A.Rəhimov bildirib ki, seminara 50 ölkənin nümayəndəsinin qatılması "Bakı-2017"də ən azı 50 ölkənin iştirakını göstərir: "Bu gün Oyunlarla bağlı bütün məsələlər - idmançıların gəliş - gedişi, məskunlaşması, dopinq və digərləri müzakirə edildi. İstəyirik ki, idmançılar Bakıdan tam razı qayıtsınlar. Çalışırıq ki, onların bütün istəklərini həll edək və həyata keçirək". Nazir həmçinin qeyd edib ki, "Bakı-2017" İslam Həmrəyliyi Oyunları zamanı fəaliyyət göstərəcək xarici mütəxəssislər "Bakı-2105" Avropa Oyunlarındakından 10 dəfə az olacaq: "I Avropa Oyunlarında yerli mütəxəssislərlə yanaşı, 500-dən çox xarici mütəxəssis fəaliyyət göstərirdi. Lakin IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında 50-dən çox xarici mütəxəssis fəaliyyət göstərəcək".

UEFA Çempionlar Liqasında qrup mərhələsinə yekun vurulub

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında qrup mərhələsinə yekun vurulub. AZƏRTAC xəbər verir ki, ikinci oyun günündə "E", "F", "G" və "H" qruplarında növbəti səkkiz matç keçirilib. "E" qrupunun lideri "Monako" (Fransa) səfərdə "Bayer"ə (Almaniya) 0:3 hesabı ilə məğlub olub. Məğlubiyyətə baxmayaraq, fransızlar qrup birincisi kimi növbəti mərhələyə yüksəliblər. Qrupda ikinci yeri isə "Bayer" tutub. Qrupun digər oyunu Londonda "Tottenhem"lə Moskva "MOİK"i arasında keçirilib. Meydan sahibləri rəqiblərinə 3:1 hesabı ilə qalib gələrək Avropa Liqasında oynamaq hüququ qazanıblar. "F" qrupunun liderləri "Real" (İspaniya) ilə "Borussiya" (Almaniya) Madriddə qarşılaşıb. Matç 2:2 hesabı ilə başa çatıb. Bu nəticə hər iki komandaya növbəti mərhələyə yüksəlmək imkanı verib. Qrupun digər görüşündə Lissabonun "Sportinq" klubunu 1:0 hesabı ilə məğlubiyyətə uğradan "Legiya" (Polşa) Avropa Liqasına vəsiqə qazanıb. "G" qrupunda "Porto" (Portuqaliya) qrupun şəriksiz lideri "Lester"i (İngiltərə) darmadağın edərək (5:0) Çempionlar Liqasında yoluna davam etmək hüququ qazanıb. "Kopenhagen" (Danimarka) isə səfərdə "Brügge"dən (Belçika) üstün olub, -2:0. Bu nəticə "Kopenhagen"ə Avropa Liqasında oynamaq imkanı verib. "H" qrupuna başçılıq edən "Yuventus" (İtaliya) bunadək xal qazanmayan "Dinamo"nu (Zaqreb) yenə də əliboş yola salıb, -2:0. Səfərdə "Lion"la (Fransa) heç-heçə oynayan (0:0) "Sevilya" (İspaniya) da qitənin ən nüfuzlu turnirində yoluna davam edir. "Lion" Avropa Liqasında mübarizə aparacaq.

Döyüşçülərimiz dünya çempionu olublar

Ukraynanın Xarkov şəhərində təşkil olunan qaydasız döyüş növləri (MMA) üzrə dünya çempionatı "Qəbələ" idman klubu üçün uğurlu alınıb. Klubdan AZƏRTAC-a bildirişlər ki, yarışda təmsilçilərimiz iki medal qazanıblar. Xarkov İdman Sarayında təşkil olunan WMAF versiyası üzrə çempionatda Hüseyin Əliyev və Bəxtiyar Abbasov fəxri kürsüyə qalxıblar. B.Abbasov 90 kiloqram çəki dərəcəsində bütün rəqiblərini məğlub edərək dünya çempionu titulu qazanıb. H.Əliyev isə eyni nailiyyətə 77 kiloqram çəki dərəcəsində imza atıb. Beləliklə, "Qəbələ"nin iki döyüşçüsü 2016-cı ilin dünya çempionu titulu qazanıb.

Çempionlar Liqasında yeni rekord qeydə alınıb

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinin son turunda mütləq rekord rəsmiləşib. UEFA-nın rəsmi saytı xəbər verir ki, yeni rekord "Real Madrid" (İspaniya) - "Borussiya Dortmund" (Almaniya) matçında qeydə alınıb. 2:2 hesablı bərabərliklə başa çatan qarşılaşmada Bundesliqa təmsilçisi qrupdakı qollarının sayını 21-ə çatdırıb. Bununla da Almaniya klubu ən nüfuzlu klub turnirinin 24 illik tarixində qrup mərhələsində ən çox qol vuran komanda olub. Xatırladaq ki, bunadək rekord 1998-1999-cu ildə "Mançester Yunayted"ə, 2011-2012 və 2016-2017-ci il mövsümlərində "Barselona"ya, 2013-2014-cü ildə isə "Real Madrid"ə məxsus idi. Hər üç komanda qrupda 20 dəfə rəqib qapılarına yol tapmışdılar. Dortmund təmsilçisinin heyətində isə qrupda ən çox qol vuran Aubameyanqdır. Qabonlu forvard 5 dəfə fərqlənməklə komandasının rekordu yenilənməsində pay sahibi olub.